III. évfolyam. Arad, 1888. Február 17. Péntek. 47-ik szám.

Szerkesztőség: Kazinczy-utcza 1. szám, földszint balra.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal: Petőfi-utcza 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint. Egyes szám **5** kr., ünnep- és vasárnaputáni szám **8** kr.

ARADI KÖZLÖNY.

Politikai, társadalmi és közgazdasági napi lap.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva.

Egész évre	12 frt
Fél évre	6 frt
Negyedévre	3 frt
Egy hóra	1 frt

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Százalékot nem adunk.

Anglia szerepe.

Bécs, február 15.

Britannia jó parti, nem csoda, hogy sok a kérője. A ki mellett a legközelebbi nagy fegyvermérkőzésnél Anglia lesz, az biztos a győzelemről.

És Britannia kokett, mint minden gazdag örökösnő, a ki teljes tudatával bir nemcsak a saját értékének, hanem a jóval nagyobb preczium affekcióinak is, melyet a körüle forgolódó versenyzők egyre magasabbra szöktetnek Most már még a tolakodóbb flirtacziót is több mint féluton megelőzi, a Churchill-balkézzel jelentőségesen int Oroszország felé, a Wales-jobbkézzel sokat igérőleg csókot hány Páris felé és a turbékoló csábtáncz megindul egész eszeveszettségében.

Az orosz és franczia lapok hemzsegnek czikkektől és hirektől, jelentésektől és mélyértelmü elmélkedésektől, melyek mind oda lyukadnak ki, hogy Angliát és a világot, mindenekelőtt azonban önönmagukat meggyőződtessék arról, hogy a német-osztrák-magyar olasz szövetséggel orosz-franczia-angol hármas szövetséget kell, mint természetes ellensulyt szembe állitani.

Esztelenség. Ámitás.

Valami különös világosságot és átlátszóságot, tántorithatlan szilárdságot és biztos kiszámithatóságot nem lehet felpanaszolni az angol politikának. De nincs benne mi természetellenes, csinált, mesterséges, a vezérférfiak és eszmék változandóságán nyugvó sem. Inkább egész természetes: Anglia politikája olyan, mint hatalma, az örökké mozgó, egészen soha sem nyugvó tengeren alapul. A hatalmas pánczélhajó épp ugy himbálódzik, mint a legkisebb bárka a folyton fel s alá folyó viz ingatag alapján, de a fenék, melyhez a hajó horgonya erősitve van, tart erősen és erősen tart a horgonykötél is és daczol a legnagyobb viharral, akár egy torony a kontinensen. A ki az angol politika oszcillacziója által megcsalatja magát, az nem ismeri annak lényegét, sajátságos mivoltát.

Ezen oszcillaczio nem más, mint játék a felszinen, ha a valódi angol politikát ismerni akarjuk, akkor annak fenekére kell tekintenünk, annak valódi álláspontja az, a melyben a horgony hegyei bevájva vannak.

A hármas szövetséghez ennek minden feltételeivel és klauzuláival teljesen s egészen nem csatlakozhatott Nagybritannia már csak azért sem, mert nincs imminens oka és a szükséges emberanyagot is nélkülözi arra, hogy miként a szárazföldi hatalmak, jótékony fenyégető és elijesztő eszközként óriási hadseregeket tartson állandó készenlétben.

De ha itt lesz a döntő óra, akkor Anglia csak a szövetségesek oldalán állhat. A földközi tengeren legmagasabb létérdeke parancsolja Angliának, Olaszországot mint hathatós ellensulyt a franczia és orosztengeri hatalom ellen fenntartani és erősen magához bilincselni.

A Keleten pedig szerződésszerüleg és a saját vitális érdekében védenie kell Angliának a porta birtokát; — ezért kapta és fogadta el Cyprus szigetét, valamint az is kétségen kivül álló tény, hogy India kincseit megőrizni és megvédeni legjobban a Dardanellák előtt lehet.

Ha Anglia Oroszország és Franciaország felé kacsintgat, az csak kaczér játék, hogy a tolakodó kérőket **h i t e g e s s e**; egyébként pedig a nagy szigetország és a szövetséges hatalmak alaptételes nézetei és legdrágább érdekei közösségének szászszorosan egymásba fónodott köteleivel van egybekötve és összehorgonyozva az angol politika.

Országgyülés. A képviselőház szerdai ülésében befejezte az igazságügyi és megkezdte **a honvédelmi tárcza költségvetésének tárgyalását.** Az igazságügyi budget felett is folyt egy kis **általános vita. Busbach** előadó felszólalása utan, ki az eddigi beszédek egy részére válaszolt, **Fabiny** miniszter nyilatkozott tüzetesen, behatóan az ellenzéki padokról történt felszólalások majdnem minden észrevételére és tette ezt oly tárgyilagosan, oly meggyőző és megnyerő modorban, hogy mindenfelé osztatlan tetszéssel találkozott. Szólt Hodossy „nagy koncezpczóiról", statáriumról, esküdtszékről, katonai biráskodásról, (melyre nézve igen figyelemreméltó nyilatkozatot tett) a restancziákról, miniszteri látogatásról, a magyar és horvát biróságok hivatalos érintkezéseiről. A miniszter tetszéssel fogadott beszéde után a részletes tárgyalás során egyes tételeknél is történtek kisebb felszólalások, igy a kuriánál **Hodossy, Teleszky** és **Irányi**, a budapesti kir. táblánál Polónyi és Fabiny s a kir. ügyészségeknél Szalay Károly részéről.

Letárgyaltatván az igazságügyi költségvetés, melynek minden tétele változatlanul fogadtatott el, 5 percznyi szünet következett, melynek elteltével **Bánffy** Béla gr. foglalta el az elnöki széket s a ház áttért a honvédelmi költségvetés tárgyalására, melyet **Daniel** Ernő előadó tájékoztató beszéde nyitott meg. Utána **Thaly** szólt tüzetesen és hosszasan igen sok honvédelmi ügyről, különösen kifogásolva, hogy a Ludovika akademián két tantárgy németül adatik elő. A miniszterelnökhöz pedig kérdést intézett azon közjogi tankönyv iránt, mely a katonai tanintézetekben eddig használtatott s a melyet szóló régebben kifogásolt. **Tisza** miniszterelnök e kérdésre olyan megnyugtató választ adott, melylyel maga Thaly is megelégedettnek latszott. Ezzel az ülés véget ért. A honvédelmi költségvetés feletti általános vitához még 4 ellenzéki képviselő van szólásra előjegyezve.

VIDÉK.

— A boros-sebesi járás közigazgatási viszonyai 1887-ben. —

Boros-Sebes, február 14.

Járásunk főszolgabirája **Paradeyser** Lajos egy önálló füzetben adta ki a járás közigazgatási viszonyairól szóló jelentését. Habár a vezetésére bizott járás közigazgatási viszonyairól a megye alispánjához évnegyedenként beterjesztett és a törvényhatósági bizottsággal is között jelentései nyujtanak is némi tájékozást, mindazonáltal el tekintve, hogy az évnegyedes jelentésekben közölt adatok elszórva vannak, s igy egy teljes évre vonatkozólag azokból kellő áttekintés alig szerezhető, s tekintve továbbá, hogy a jelentések csupán a száraz adatok felsorolására szoritkoznak: indittatva érezte magát az elmult 1887. évről járása közigazgatási viszonyait oly jelentésben ismertetni, a mely az adatok felsorolása mellett az igazgatási ágak mindegyikére kiterjeszkedjék és a mely az igazgatási hatóságok hatáskörébe utalt törvények és rendeletek miként végrehajtásával is foglalkozzék.

A jeles szakavatottsággal összeállitott jelentés két legérdekesebb fejezetét érdemesnek találom az alábbiakban ismertetni.

A községi életet közelebbről érdeklő viszonyokat és intézkedéseket a következőkben tartom felemlitendőnek, s nevezetesen:

a) A tüzrendőrség érdekéből az ipartörvény által előirt kéményseprői körök megtettek alakitva, az állások betöltése iránt kiirt pályázat azonban eredménytelen maradt, s igy a járásban létező egy kéményseprő mellett a kéményseprés feletti felügyelet az előljárók feladatává lőn téve.

b) A tüzoltó intézménynek üdvös következményeit átlátva, Borossebes községben 92 taggal tüzoltó egylet alakult.

Az egylet alapszabályai jóváhagyás alatt állanak.

c) Tüzoltó szerekkel a körjegyzőségek székhelyét képező községek el vannak ugyan látva, de ez csak kevéssé megnyugtató állapot az oly szövetkezett községekre, melyek némely esetben a székhelytől 1—2 órányira esnek.

d) A községi vadászterületek bérbeadása tárgyában az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-ának rendelkezésére minden községben végre lett hajtva.

e) A községi erdők kezelésében beállott rendszerváltozás folytán kilátás van ugyan a helyzet javulására, de az azzal járó tetemes költség még mindig nagy visszatetszésre talál a lakosságnál.

f) A járás összes községeiben az év végével gyámság alatt maradt 1210, gondnokság alatt pedig 3 egyén.

g) a községi közmunkának leszolgálása körül életbe léptetett szigorubb ellenőrzés hatása már több helyt előnyösen tapasztalható.

h) A szerb tövis és hernyók irtására, valamint a filloxera behozatalának meggátlására irányuló rendeletek pontosan végrehajtattak, felemlitvén egyszersmind azon megnyugtató tényt, hogy a szőllőállományt veszélyeztető eme kártékony rovartól a járásbeli szőllők **t e l j e s e n m e n t e s e k**, végre.

i) a mezei gazdaságot illetőleg sajnálattal kell jelentenem, hogy a gabonatermés a középszerüség mértékét sem ütötte meg, a kukoricza pedig, mely a vidéken a legénységesebb mivelési ágat képez, a tavasz folyamán uralgott hosszas szárazság következtében termést alig nyujtott. Hellyelközzel a szilva termés a középszerüség mértékét megütötte s az ebből nyert jövedelem, valamint a kinálkozó munka biztositja némileg, hogy inség és igy segélyezés szüksége nem fog beállani.

A járás **á l l a t t e n y é s z t é s é n e k** viszonyat a jelentés a következőkben ismerteti:

Az okszerü mezőgazdaság alapja, az állattenyésztés, járásomban nem érte el a fejlettség azon fokát, melyre tekintve a vidék agronom jellegét, emelkedni kellene, a gazdasági ágak közül mégis az állattenyésztés az, mely némi fejlődésre mutat.

A tervényhozás jelen ülésszaka azonban egy oly alkotással gazdagitotta a nemzeti közvagyonosodást czélzó intézményeket, mely hivatva van e téren a teljes sikert biztositani.

Az állattenyésztésügyi törvény életbeléptetése immár csak rövid idő kérdése.

Számos uj teendő hárult ez által ismét a közigagaztási hatóságokra, de ezen teendők készséggel és odaadással fognak teljesittetni, azon meggyőződéstől vezéreltetve, hogy ama fontos gadasági ág csak ugy prosperálhat, ha annak a szükséges védelmet a közrendészet biztositja.

Ezen elveken alapul az állategészségi törvény, mely régen érzett hiányt fog pótolni.

A **s z a r v a s m a r h a** tenyésztés emelése terén az aradi gazdasági egyesület által tétetett figyelmet érdemlő intézkedés az által, hogy több községnek részlettizetés mellett kitünő fajunak bizonyult pinczgaui tenyészbikák beszerzését közvetitette. — Noha e tenyészállatok megkedveltetésére és a közgazdasági miniszterium által nyujtott hasonló kedvezmények igénybevétele mellett történő terjesztésére minden módot felhasználtam is, népszerüséget nem sikerült részükre szereznem.

Az ellenszenvet, melylyel a lakosság e pinczgaui bikák iránt viseltetett, sajnosan okolták meg a következmények, minthogy az istállózáshoz szokva volt bikák uj hazájuk éghajlatához nem tudtak hasonulni és az itteni legeltetési módszer mellett napról-napra csenevésztek, mig végre egészen tenyészképtelenekké váltak.

Sokkal kedvezőbbek a viszonyok a sertéstenyésztés tekintetében, melyre a járásban levő bükkös és tölgyes erdők kedvező befolyást gyakorolnak.

Ellenben a lótenyésztés felettébb fejletlen, minek egyik oka az is lehet, hogy a lakosság mérsékelt véralkata mellett igavonóul a lassubb ökröt inkább kedveli.

Habár közgazdasági jelentőséggel mint ilyen, alig bir is, de mint a szegénység jelképét és növendék erdők rettegett ellenségét emlitem fel a kiterjedt kecsketenyésztést.

A mi az elmult évben az állategészségügyet illeti, jelenthetem, hogy az járásomban **r e n d k i v ü l i k e d v e z ő v o l t.** Ragályos vagy járványos kórról, hála a gondviselésnek, nincsen feljegyezni valóm.

Szórványos jelleggel felmerült az antrax Bogyesten 11, Berindián 4, Govosdián 2 Diécsen és Rossián 1—1 esetben.

A keleti marhavész elleni intézkedésekről szóló törvény és annak végrehajtása tárgyában kiadott utasitás feletti felügyelet ugy az állami mint a megyei állatorvos által gyakoroltatott. Utóbbi minden marhavásárt meglátogatott s ellenőrizte a marha egészségi bizonyitványokat.

A vásárterek berendezésénél a hivatolt törvény kivánalmainak szintén elég van téve a mennyiben a helybeliek marhái a vidékiek marháitól gondosan el van különitve. Az állategészségügyi vasuti szemlebizottságnak a multévben 8 esetben volt alkalma működni.

A levagott marhákról vezetett jegyzőkönyvek adatai szerint a mult évben levágatott 229 drb. A levágás alá kerülő marhák a fennálló szabályok értelmében levágás előtt, ott hol orvos van, ez által, különben pedig a községi előljárók által megvizsgáltattak és a járlatokkal összehasonlitattak, ez utóbbiak pedig megőrzés végett hozzám beterjesztettek.

A tenyésztésre alkalmas apaállatoknak megvizsgálását az erre kiküldött bizottság községről-községre megejtvén, a tapasztaltakról és a teendő intézkedésekről szóló véleményes jelentések a megye alispánjához beterjesztettek. (r. l.)

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája.

(Február 17.)

Szinházi levél.

(A „Vasember"-ről.)

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tárczája —

Szerkesztő Ur tudja, hogy nem szoktam szinházi kritikákat irni. Nagyon szelid lelkü vagyok és minden erősebb kritika megirása után napokig nem tudnék aludni.

Most sem akarok a referensi székbe ülni. Sem türelmem, sem elég éleslátásom nem lenne hozzá. Csak éppen a „**Vasember**" aradi előadásáról, illetve a lapok által konstatált és váratlan hatásról akarok egy pár megjegyzést tenni, mert ugy érzem, hogy az én ötletem is uj és talán a fején is üti a szeget.

Ott voltam a „Vasember" premiére-jén. Bántott engem is az a hatástalan hatás és egy-egy pillanatban olyannak tüntek fel az előadók nekem, mintha összeesküdtek volna a darab ellen. A mikor Peterdy ur elreczitálta szárazon és a súgó nagy segitségével a vasember elsőfelvonásbeli nagy dikcióját, szerettem volna a felkiáltani szinpadra: „Uram ne hogy inkább járna egy pár évig a konservatoriumba?!" Rettenetesen elkeseritett főleg az a tapasztalatom, hogy egy ilyen nagy hirü s oly sok szépséggel kinálkozó darabnál annyira nem sarkallotta bár az ambicziója, hogy megtanulja a szerepét. Hát ez az a sokat emlegetett intelligenczia? Vagy talán egy magyar színészt az aradi szinpadon jobban ambiczionálnak a Moser vagy a Schönthan-féle német komédiák, mint a ma élő legnagyobb szinmüirónk szenzációs sikerü darabja.

Vártam, hogy legalább a női szerepek valamelyike kárpótol. Mekkora csalódás! Alig ismertem Czanyuga Emmára. Közömbös volt s minduntalan attól félt, hogy a szivébe talál markolni és elragadja hallgatóit. Lett volna alkalma bőven, ha mindjárt nem is olyan émelygős szavakkal, mint holmi „Londoni koldusok" és „Erdő szépe"-féle poeizssel tenni lehet. Olyan élére állitott helyzetei és olyan szavai voltak, hogy felviharozhatta volna a házat, csak egy kissé kellett volna magát megerőltetnie.

Nem tette. Miért? Erre csak ő tudna felelni.

Pedig vehettek volna példát Somlóról. Hja! Az igazi szellem és kedélyi müveltség soha sem tagadja meg magát, még olyan környezetben sem, mint a Siposné-féle komikus manirok és ugynevezett „játékok", anno Apraxin Julia!

Szomoru benyomások közben hagytam el a szinházat. Az általános mellett, két különös okom volt az indignaczióra. Az egyiket az képezte, hogy ez a csinos dolog éppen Aradon esett meg. A másik pedig onnan származott, hogy éppen a Csiky Gergely darabjával történt, kit széles e hazában sehol sem becsülnek olyan nagyra, és müvéért nem rajongnak jobban mint Aradon.

Reggel aztán mohón nyultam a lapok után, nagyon jól esett, hogy a közönség hangulatának tolmácsolásában éppen az ‚Aradi Közlöny' fujta a tenort, bebizonyitva ezzel tárgyilagosságát s meggyőzve a nagy közönséget arról, hogy ha tudta és tudja méltányolni a Krecsányi igazgató tagadhatlanul kiváló érdemeit, egy pillanatig sem habozik, ha arról van szó, hogy igazi szinirodalmi érdekeket védjen, ha kell a legnagyobb szigoruság szavával. Ezt észre is vette a közönség és hatása nem lett eltévesztve. Nem azért irom ezt, mintha itt, alaptüzhelyénél bókolni akarnék, hanem azért, mert ez az egészséges hang nagyon sokaknak jól esett.

Az legkevésbbé sem érintette a közönséget, hogy az eset igazi megitélésétől az „Arad és Vidéke" tartózkodott egyedül e mentegette a czimszerep ábrázolóját. Lám az „Alföld" nem tette, pedig nem is tudta, hogy az igazgató éppen a darab sikerének érdekében napokig nem játszatta Peterdyt. Czanyuga k. a. is egész kényelmesen beleélhette volna magát a szerepébe. Volt reá ideje bőven.

Mi volt tehát az oka e nálunk szokatlan esetnek, hogy egyetlen izben sem hangzott fel számbavehető taps egész este, az az első felvonás zárjelenetét kivéve?

Azt nem tudom feltételezni a két főszereplőről, hogy szándékosan produkáltak erőtlen, határozatlanul szinezett alakitást.

Ez ellen ugy hiszem a szerkesztő úr is tiltakozik.*) Ez több volna lelkismeretlenségnél. Ne is mondjuk meg, hogy mi volna.

De hát akkor keresni, megtalálni kell az igaz okot és számoljunk azzal. baditották s tizenkét muzulmánt részint meg-

Én azt hiszem, hogy megtaláltam és nagyon sokáig fognak hogy nekem igazat adni, ha kimondom azt, hogy a „Vasember" nagy tökéletességü, de még nagyobb arányu főszerepei **f e l ü l m u l j á k t e l j e s e n a z o n t e h e t s é g e k e r ő i t, k i k m a a v i d é k i s z i n é s z e t n é l e r r e n é z v e t a l á l h a t o k.**

Természetesnek találnám, ha erre valaki azzal az észrevétellel felelne, hogy a Shakespeare darabjai közül azok, a melyek vidéken repertoáron vannak, talán eléggé felülmulják a tehetségek erőit és mégis olykor az aradinál kisebb és kevésbé jó társulatoknál is hatással adják Shakespeare-t.

Igen ez igy van. Csak hogy a Shakespeare-féle darabok nehézségain rendesen sokat könnyit a legendaszerü légkör, az események történeti háttere és alakja, a legtöbbször előtörő miszticizmus s a rejtélyességnek a legegyszerübb módon megrázó rémességei talán kisértetessége is. És főleg nagyot könnyit rajtuk, illetve előadhatóságukon az a körülmény, **h o g y n e m a m a i k o r b a n j á t s z a n a k** és a kothurnusban elkövetett fogyatékosságokkal szemben sokkal elnézőbb a közönség, mint a mai toilettek és légkörben mozgó alakok élhetetlensége vagy esetlenségével szemben.

Ez igy van. És a ki érdeklődik e tagadhatlanul csodálatos erejü darab vidéki sorsa iránt, kisérje figyelemmel a vidéki premiére-jeit a „Vasember"-nek és be fogja látni, hogy igazam van és hogy talán a **k o l o z s v á r i** szinházat kivéve, a hol E. Kovács Gyula játsza Bárdit, a czimszerepet) sehol nem lesznek képesek a főszerepekkel megbirkózni. (Ha csak az ottani nagyon is uj intendatura, mely E. Kovácsot gyakran mellőzni szereti érthetetlen intrikák utján, nem adja másnak, talán éppen valami kedélyes apa-színésznek a czimszerepet.)

Megvagyok győződve, hogy a — készületlenségen kivül — ez volt a „Vasember" aradi premiérjének a bénító oka, a mi hiszem megnyugtató lesz a koszorus szerzőre nézve éppen ugy, mint a közönségre, mely utóbbi már-már hajlandó volt kissé elhamarkodva itélni.

Spektator.

*) Minden esetre! — A szerk.

A csinos miss Neville.

(Regény.)

Irta **Croker B. W.**

Az „Aradi Közlöny" számára forditotta: S. S.

(74. folyt.) **II. kötet.**

XXVIII. FEJEZET.

A féltékenység.

Sokkal szivesebben vártam itt be a társaság visszatértét, mintsem hogy az alkalmatlan szerepét játszva a jegyesek mellett. Sokáig ugyanazon e helyen maradtam ülve és figyelemmel kisértem őket, mig végleg eltüntek a sürü kávébokrok között. Milyen boldog leány volt ez a miss Ross! Lángoló féltékenységet éreztem szivemben. Gyülöltem őt! Teljes tiz perczig nagyon gyülöltem őt, azután eszem és jobbik énem ismét felülkerekedett.

„Miért akarod őt gyülölni és irigyelni?" kérdém magamtól. „Megbántottam Móriczot, rosszul, nagyon rosszul bántam vele és most teljesen megérdemlett megvetéssel büntet. Szabadon választhatott és miss Rosst választotta. Kétségkivül éppen oly szeretetreméltó, mint csinos és sokkal jobb feleség lesz neki, mint te lettél volna." Ezen gondolataimban a társaság visszatérte által zavartattam és megijedve hirtelen felugrottam, midőn egy kezet éreztem az én kezemen. Rody volt, kire ugy látszott a hideg fürdő sem gyakorolt lehütő hatást.

„Mondhatom, nagyon szomoru szerepet játszol." Ugy meghütöd magad, hogy belehalsz: hiszen csupa viz vagy. Hogy is lehettél csak olyan együgyü?"

„Tiz perez multa éppen olyan kevés lesz száraz rajtad, mint rajtam," válaszolá vidáman. „Nézd az esőt, mely a siksságról erre jön! Minél gyorsabban indulunk annál jobb."

Sürü nehéz felhők, felszálló köd és messziről idehallatszó mennydörgés hangsulyozták Rody beszédét, és oly gyorsan, a mily gyorsan csak lehetett készültünk az indulásra. Hogy dült az eső, előbb csak csendes cseppekben, majd országos esővé, végül valóságos felhőszakadássá vált. Egyik villám a másikat érte, nagybátyám és én csaknem az elsők voltunk, kik hazafelé lovagoltunk. Rody és fekete szemü szépe egy bivalyszekéren találtak menedéket, én visszautasitottam tolakodó meghivásukat, hogy az elegáns fogatban a negyedik helyet foglaljam el. Nagybátyám és én gyorsan vágtattunk előre és körülbelül három mértföldnyi ut után utólértük Ross tábornokot, leányát és Móriczot. Miss Ross Móricz köpenyébe volt burkolva és Móricz szolgálatkészen lovagolt oldala mellett, Ross tábornok pedig mintegy ötven lépéssel haladt előttük. A jövendőbeli mrs. Beresford nagyon félénk lovaglonő volt, a mit görcsös kapaszkodása a ló fejébe és a nyeregben való feltünő csüngése rögtön elárult tapasztalt szemeinek, s arczáról itélve a legnagyobb félelemben volt. Az én „Kavalierem", mely jó időben is nagyon ideges állat, csaknem kiszakitotta karomat, s alig hogy őket elhagytuk, egy hangos menydörgés és ugyanezen pillanatban egy fának kidőlése egészen veszetté tet'ék.

Egy ugrással, mely csaknem kivetett a nyeregből és fejének egy borzasztó felvetésével — mely a zablát csaknem kiszakitotta átázott merev ujjaimból — rohant tova. Nagybátyámnak volt annyi esze, hogy nem követett.

Körülbelül két mértföldnyi őrületes vágtatás után kezdett csak lovam kissé nyugodtabb lenni, s midőn az ut felfelé vitt, sikerült csak őt megzabolázni és azután előbb csendes ügetésben, majd lépésben haladtunk tova.

A háboruról.

Arad, febr. 16.

A külügyi helyzet tárgyalása és a hozzá kötött reflexiók, teljesen általános modorban haladnak. Ujabb fejlemény sem a diplomaczia köréből nem szivárgott ki, sem a külföldi sajtó nem tud felszinre hozni ilyent fejtegetéseiben.

Igy a külügyi helyzetre s különösen a Balkán népek hangulatára vonatkozólag irják Bécsből, hogy az orosz külügyi miniszterium nagy igazságtalanságot követne el, ha külföldi ügynökeit tétlenséggel vádolná. A legutóbbi napokban értesültünk róla, hogy Belgrádban egészen értetlennek látszó fürügy alatt bizottság alakult, a mely a tavasz beálltával ismet különböző, bár remélhetőleg rövid életü felkeléseket szándékozik rendezni Bulgáriában. Maguk az orosz lapok Albaniában készülődő mozgalmat denunciáltak, természetesen épolyjogtalanul, mint alaptalanul hozzátevén, hogy Oroszországnak eszébe se jut az albánokban elégedetlenséget szitani bárki ellen is, következőleg e mozgalom t rvezője és intézője az osztrákmagyar monarchia lehet, a mely a Balkán-félsziget nyugati részein is ki akarja terjeszteni hatalmi körét. — Ujabban Konstantinápolyból is megbizható forrásból jelentik, hogy a törökkormány és az örmények köztlétező feszült viszony mindikább élesebbé válik, miután a szultannak ujabb okai vannak az örmények loyalitásában meg nem bizni. Hihetőleg itt már csak nem fogja az orosz sajtó a mi monarchiánkat gyanusitani a kölcsönös bizalmatlanság élesztésével a szultán és kis ázsiai keresztény alattvalói közt. — Görögországot, a görög kormányt és közvéleményt ugy látszik maga Oroszország konstantinápolyi nagykövete, Nelidov akarta legutóbb megkeritni, az athéni farsangi ünnepélyek iránti kiváncsiságának ürügyével akarván leleplezni diplomacziai misziójának valódi czélját. Ugylátszik azonban, hogy a görög fővárosból a Trikupis-kormany hangulata felől oly értesitéseket kapott, a melyeknek következtében czélszerünek látta kirándulási tervét egyelőre elnapolni.

A félhivatalos tudósitás, mely e hirt közli, azt is hozzáteszi, hogy a Trikupis-kabinet általában hajlandó volna a szabad kéz politikájáról lemondani és valamelyik idegen nagyhatalmasságra támaszkodni, a görög közvélemény ily iránnyal csak abban az egyetlen esetben rokonszenvezne, ha ama hatalmasseghoz való közeledés terveztetnék, a melyet államférfiainak ismételt ünnepélyes nyilatkozatai megszabaditottak az eddig uralkodott gyanu alól, mintha a Balkan-félszigeten önző czélokra törekednék. Azon eszme, hogy Görögország a Habsburgok monarchiájával jusson egyetértésre, a tudósító szerint naponkint számosabb pártolóra talál, a kik az eszme megvalósitását nemcsak lehetségesnek, hanem mindkét félre nézve kivánatosnak is tartják. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy megitélhessük, mennyire felel meg ezen állitás a valóságnak és mennyi része van benne a tudósító pium desideriumának, de azt kétségtelennek tartjuk, hogy valamint minden balkán-félszigeti nép, ugy a görög nemzet kormányának őszinte közeledése is a legmelegebb fogadtatásra fog találni monarchiánk külügyi kormányánál, a melynek keleti politikai programmjában éppen a Balkán-népek önállósága, szabad fejlődése és izmosodása képezi a leglényegesebb sarkkövet. Ezen irány őszinte, utógondolat nélküli hivei mindenkor számithatnak monarchiánk támogatására, a mely kétszeresen becses lehet reájuk nézve a jelen pillanatban, mikor mint a fennebb elmondottak (a melyek pedig az orosz üzlemek lánczolatában csak néhány tagot képeznek) minden szent-pétervári békebiztatás mellett is azt bizonyitják, hogy egyfelől Oroszország korántsem siet a német birodalmi kanczellár által kijelölt uton lehetővé tenni a Balkán-félszigeten a szerződésszerü állapotok helyreállitását, másfelől semmiféle eszköztől sem riad vissza, hogy a Balkánon olyan befolyást szerezzen magának, a melyhez semmiféle létező nemzetközi szerződésben sincs jogi alapja.

A külügyi helyzetre vonatkozólag különben, az alarm-hirek egész sorozata jelent meg a „Pesti Napló"-ban és egyik aradi lapban. Az orosz készülődések fokozódásáról, a béke reményének a fictiók soraba való lépéséről szóltak a hirek s azok kapcsán a magyar miniszterek bécsi utját s ezzel összeköttetésben a delegacziók rendkivüli ülésszakra való közel összehivását helyeztek kilátásba, s azt hirdették, hogy „ugy Németországban, mint nálunk már a legközelebbi napok alatt fontos és nagy horderejü elhatározások fognak történni." Ez alarmhirek — mint a „Nemzet"-et teljesen illetékes helyről, ugy Budapestről, mint Bécsből értesitik — egytől-egyig alaptalanok. A külügyi helyzet az utóbbi napokban nem változott s bár senkinek sem lehet oka és kedve az előző, minden tekintetben kellemetlen és veszedelmes jellegü állapotok változatlanul maradását valami örvendetes jelenségnek tekinteni, ettől egész odáig, hogy a helyzet ily akuttá válásáról beszélhessen valaki, még igen nagy a távolság. S ezért a fentebb emlitett összes hireket — jegyzi meg a „N—t" — ismételve is a leghatározottabban alaptalanoknak jelenthetjük ki.

A külügyi helyzet kilátásaira vonatkozólag azt ismételhetjük, a mit több izben volt már alkalmunk konstatálni, hogy t. i. Oroszország tartózkodása minden pozitiv javaslattételtől, s vonakodása az ut megjelölésétől, a melyen a feszültségre okot szolgáltató állapotok megszüntethetők lennének, tagadhatlanul nyomasztólag hatott Európa összes államainak viszonyaira, s mentül tovább tartana az állapot, annál sulyosabbá válnék az; de a kik ezt türelmetlenül nézik s ebbeli hangulatukban elsietett lépésekre biztatnak, megfontolhatnák, hogy ez állapotok nem csupán ránk s nem csupán Európának velünk szolidaris tényezőire nézve gyakorolják nyomasztó hatásukat, hanem legalább is oly mértékben, sőt valószinüleg sokkal nagyobb mértékben kimeritők azok Oroszországra nézve is, melynek sem belső helyzete, sem nemzetközi viszonyai nem olyanok, hogy ily állapotok hosszas fenmaradásának drága kényelmetlenségét megengedhetné magának. S ha megengedi, azzal sokkal nagyobb mértékben árt magának, mint bárki másnak, azzal egyrészt ágát gyöngiti, mert erejének ily állandó s huzamos izgalomban tartása megviselne sokkal erősb s egészségesb konstitucziót is, mint minő az orosz birodalomé s másrészt minden irányban lehetővé teszi az esetlegesen szükségesekké válható intézkedések teljes előkészitését, a mi ismét nehezebbé s koczkázatosabbá tesz minden oly vállalkozást, mely a beke megzavarására vezethetne. Mindezek együtt véve nem oly jelek, melyek rózsás kilátást nyujtanának a jövőre, olvasóink tanuk lehetnek rá, hogy a mai nehéz helyzet bekövetkezte, s igy már közel három hó óta állandóan óvtunk minden tulzott optimismustól; de éppen ez jogosit fel reá, hogy ma is — minden ellenkező szenzacziós hirleléssel szemben — egész határozottsággal utaljunk arra, hogy a fenforgó nehéz viszonyok az utóbbi időben nem sulyosbodtak, s hogy az oly hirek, melyek az ellentétek kiélesedéséről, akuttá válásáról s ennek kapcsán várható külpolitikai fordulatról szólnak, teljesen alaptalanok.

Bismarckról irják, hogy kedden lakomát adott, melyben parlamenti tagok vettek részt. A kanczellár ez alkalommal nem tett nagyobb politikai fontosságu nyilatkozatot, noha alkalmilag reményét fejezte ki, hogy a béke fenn fog tartatni. A »Post" szerint a birodalmi kanczellár Oroszországra vonatkozólag ugy nyilatkozott, hogy az ottani sajtóviszonyok kivételesek, a kormány tényleg csak két-három közlönyre gyakorol befolyást, a többi irányadó hirlap csak protektorai sugalmazására hallgat.

Egy másik, Berlinből érkezett tudósitás szerint Suvalov gróf kedden értekezett Bismarck herczeggel. A lapok Mohrenhem látogatását Floquet-nél annak az örvendetes fordulatnak tekintik, hogy az orosz diplomaczia uj ösvényre lépett. Nem gondolva ezuttal a szövetségre — irja a »Novoje Vremja" — Oroszországnak örömmel kell üdvözölnie azt, hogy remélhetőleg Franczia ország abba a helyzetbe jut, hogy belső konfliktusoktól nem zavartan, a békés Oroszországgal együtt, szembe szállhat a békeligával s igy az európai békét biztosithatják.

A berlini politikai körök véleménye szerint az orosz diplomaczia törekvése mostanság első sorban oda irányul, hogy a portát, Coburg Ferdinánd herczeg elmozditása érdekében, a közép-európai hatalmak befolyásának erélyesebb angsulyozásával, positiv lépésre serkentse.

Legujabb posta.

— **Mit akar Oroszország Bulgáriával?** Az orosz kabinet mint Berlinből jelentik, a bolgár kérdésben vissza akar térni a berlini kongresszus határozataira. Mindent, a mi azóta Bulgáriában történt, nem történtnek akar tekinteni, mintha Bulgária ott állana, a hol 1878. julius 13-án. Akkor az volt határozva, hogy egy orosz császári biztos és egy török császári biztos vezesse Bulgária közigazgatását a többi hatalmak konzuljaival egyetértve. Az ideiglenes orosz közigazgatás kilencz hónapig tartson, melynek letelte után az ujonnan választott fejedelem veszi kezébe a kormányzást. Ilyen módon akar most is Oroszország a bolgár kérdés megoldásához fogni, hazugyan való a pétervári jelentés és ha való is, de a hatalmak beleegyeznének, mely esetben Koburg fejedelem letétetnék és ellenállás esetén Oroszország harminczezer emberrel bevonulna Bulgáriába. Oroszország kötelezné magát, hogy egy év alatt visszavonul Bulgáriából s legkésőbb kilencz hónap alatt meg kellene választani az uj fejedelmet. Ennyi idő alatt megszülethetik az általa kiszemelt fejedelem.

NAPTÁR.

Február 17. Péntek. Rom cath. naptár: Jézus 5. sz s Prot. naptár Szilárdka. Görög orosz naptár (február 5.) Agota. Nap kél 7 óra 6 perczkor, Nap nyugszik 5 óra 24 perczkor.

Február 19. Az aradi iparosok első betegsegélyző egyletének évi közgyülése d. e. 2 órakor (magyar-utczai ház.)

Február 19 Az aradi hadász betegsegélyző egylet rendkivüli közgyülése d u 2 órakor (Pölzl kávéház.)

Február 21. Az aradi és aradvidéki román nőegylet közgyülése.

Február 25. Román-bál Aradon („Fehér-Kereszt.")

Február 26. Az aradi önkéntes (uj) tüzoltó egylet évi közgyülése.

Az

„ARADI KÖZLÖNY"

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt	— kr.
Fél évre	6 „	— „
Negyed évre	3 „	— „
Egy hóra	1 „	— „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt	— kr
Fél évre	7 „	— „
Negyed évre	3 „	50 „
Egy hóra	1 „	20 „

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési dijakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fennakadás nélkül teljesithessük

Az „Aradi Közlöny"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Lovassági laktanya Aradon.

Az Aradon tervbe vett lovassági laktanya ügyében — mint előre jegyeztük — tegnap délelőtt 9 órakor vegyes bizottsági tárgyalás tartatott a megyeházán.

Jelen voltak a városi törvényhatóság részéről Salacz Gyula, kir. tanácsos, polgármester, Parecz István gazdasági tanácsnok, Virágh Lajos főmérnök; a hadsereg részéről Ágoston Elek alezredes, mint a hadtestparancsnok képviselője, Soltész Bertalan százados, mint a csapattest képviselője, Wiesnekker Ferencz őrnagy hadmérnökkari igazgató, Hehle József dr. törzsorvos, Canstein báró katonai hadbiztos; a vármegye részéről Ormos Péter kir. tanácsos, alispán, Szathmáry Gyula főjegyző, Purgly János bizottsági tag, Pálffy József kir. főmérnök, Issekutz Károly dr. főorvos és Jiraszek Lajos tervező épitész.

Az ekként összeállitott vegyes bizottság a mult évi szeptember hó 28-ikán tartott tárgyalás folytatás végett azon czélból ült össze, hogy a hadtest parancsnokság és a honvédelmi miniszterium által, az épitési terveken elrendelt módositások mikénti keresztülvitelét számba vegye. Ennélfogva a tervező épitész által előterjesztettek az emlitett előző tárgyalás megállapodásai nyomán módositott tervrajzok s ezek a bizottság által egytől-egyig helyesleknek találtattak s vita csupán az épületek csoportositási kérdése inél t. i. arra nézve merült fel, hogy az épülettéren az egyes épületek miként helyeztessenek el.

E tekintetben ugyanis első sorban Ormos alispán azon nézetének adott kifejezést, hogy miután az ezredtörzs nem a laktanyában lesz elhelyezve s ennélfogva néhány épülettel kevesebb lesz, mint eredetileg terveztetett, nemcsak az épületek eddigi csoportositását módositni, de egyszersmind magát az épületet is kisebbre venni kell, miután ezáltal az udvar és az utak kavicsolási költségei jelentékenyen kisebbithetők lesznek.

Ehhez a bizottság egyhangulag hozzá is járult s az épülettért mintegy három holddal kisebbre véve, ujabb csoportositást állapitott meg.

Ezzel kapcsolatban továbbá észrevételeztetett az is, hogy miután a tiszti lakásokat tartalmazó két épületet, a lakosztályok egyenlőtlensége folytán egyenlőre tervezni nem lehet, a laktanyai telep frontjában pedig két egyenlőtlen épület nem venné ki magát arányosan, czélszerübb lenne a két tiszti laképületet egy nagyobb épületben egyesiteni.

Ezt a bizottság szintén elfogadta.

Ezzel a tárgyalás véget ért s a jegyzőkönyv, valamint a tiszti lakokra vonatkozó módositott terv és az épület-csoportositási helyszinrajz hitelesitésére határidőül f. hó 23 ikának d. e. 10 órája tüzetett ki. Megjegyezzük még, hogy Jiraszek Lajos tervező épitész kicsinyitett alakban a tervbe vett összes épületekről vastag és rajzpapirból idomokat készittetett vagyis minden épületről idomot faragtatott ki, miáltal az épületek csoportositásának megállapitása lényegesen megkönnyitve és áttekinthetővé téve lett,

— **Törvényhatósági utvonalrajzok.** Arad vármegye törvényhatósági utainak vonalrajzai, mint a közigazgatási bizottság legutóbbi üléséről hozott tudositásunkban már emlitettük, könyomat utján sokszorositatni fognak s a hivatalos használatra szükségelt példányokban fognak nyomatni, a menynyire megrendelés történik. Egy példány ára 10 frt lesz, s előjegyzéseket a vármegye alispánja s a járási főszolgabirák fogadnak el. Előjegyezni lehet jövő márczius hó 3-ikáig. Felhivjuk erre a törvényhatósági bizottság tagjainak és a vármegye közönségének figyelmét.

— **Arad város iskolaszéke,** mint értesülünk tegnaphoz egy hétre, azaz f. hó 23-án tartja meg rendes havi ülését, melyen többek között a Szilágyi Györgyné elhunyta folytán megürült tanitónői állás betöltése tárgyában is határozni fognak.

— A **„Kölcsey-Egyesület" felolvasó estélyeinek** ma kezdődő II-ik czyklusára ismételten felhivjuk a müvelt közönség figyelmét. A mai programm a következő: elsőnek Rozsnyay M. ur olvas „Az arany csinálásról", majd Hunyady Margit urnő szavalja Boros V. urnak „A meghasonlott" czimü költeményét, végül pedig Pókász Imre ur értekezik „Az állatok ösztönéről." Mint a már ismert tárgysorozatból kitünik, sikerült az elnökségnek ugy a tárgyakban, mint a felolvasókban változatosságot elérni. Mint értesülünk Institórisz Kálmán ur felolvasása alkalmával az 1848-ik év után divatba jött dalokat Somlóné Vadnay Vilma urnő fogja énekelni, ki a legnagyobb előzékenységgel ajánlotta fel közreműködését. — Jegyek kaphatók ifj. Klein Mór, Rozsnyay M. és Domonkos J. uraknál a következő árakon. Személyjegy tagoknak 2 frt, nem tagoknak 3 frt, családjegy 5 frt, karzati jegy 1 frt.

— **E Illés Károly dr.** előadása, melyet a kereskedő-ifjak társulatának helyiségében „Nők hütlensége" czimen fog tartani, vasárnap lesz és fél öt órakor kezdődik. Az előadás iránt nyilvánuló élénk érdeklődést kétségtelenül fokozni fogja, hogy ahoz még egy másik utólagosan megállapitott pont is sorakozni fog. Ez alkalommal ugyanis még Eötvös Margit kisasszony, Kiss József „Gedővár asszonya" czimü költeményét fogja elszavalni. Megjegyezzük, hogy ez előadás teljesen ingyenes lesz és arra városunk müvelt közönségét szivesen látja a társulat.

— **Halálozások.** A következő gyászjelentést vettük: Özv. Komlósy Györgyné szül. Schiesz Katalin saját, ugy fogadott gyermekei Komlósy György és Gyula, valamint a nagyszámu rokonság nevében is mély fájdalommal tudatja forrón szeretett férje, illetve nevelő apjuk s rokonuk Komlósy Györgynek, folyó évi február hó 16-án, reggeli 6 órakor, életének 67-ik s boldog házasságuk 40 ik évében, hosszas betegeskedés folytán bekövetkezett jobblétre szenderültét. A boldogult hült tetemei február hó 17-én, d. u. 3 órakor fognak alsó molnár-utcza 7. sz. a. házból „Limbeck János temetés rendező vállalat" által, az ág. hitv. evangelikusok szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Áldás emlékére! Arad, 1888. február 16. — Egy másik gyászlap Bauer Vilmos haláláról értesit, ki is f. hó 15-én Ujaradon hunyt el. Temetése tegnap délután ment végbe, az engesztelő miseáldozat pedig 17-én d e. fél 9 órakor tartatik meg.

— **Hatósági árvizbiztosokat** nevezett ki Arad város polgármestere esetleges árvizvész idejére, E hatósági biztosok fehér karszallagot kaptak és kötelesek hatósági felhivás nélkül is, ha a veszélyről értesülnek, vonalszakaszaikon megjelenni. A kinevezett hatósági árvizbiztosok a következők: 1. Az erdélyi és temesvári vasut közötti védgátra terjedő védelmi vonalon: Jiraszek Lajos, Domonkos Lajos, Probst Mihály, Volák Lajos, Pongrász Ferencz 2. A temesvári vasuti átjárótól a Tomits ház telkének hátsó szegletéig terjedő védelmi vonalon: Kövér Gábor, Steiner Jakab, Haan Frigyes, Veszely István, Szántay Lajos. 3. A radnai-uti Tomits-ház telkének hátsó szegletétől a fa-utczáig terjedő védgát részére: Kondorossy József, Kohn Jakab, Heincz Gábor, Friedrich György, Tenczer Rezső. 4. A fa-utczától a városház megetti sorompóig terjedő védgát-részre: Probst Ferencz, Bing Ede, Kézmárki István, Halmay Andor, Traytler Antal. 5. A városházától a szárazhidig terjedő védgát részére: Hertz Miksa, Schór Albert, Kunczl János, Prodánovits Döme, Ring Lajos. 6. A szárazhidtól a part-utczai kereszttöltésig terjedő védgát részére: Domány József, Winkler Vilmos, Stepniczka Emánuel, Stoll Károly, Monti János. 7. A part-utczai keresztöltés Marosra nyuló végétől a Tököly zsilipig terjedő védgát részre: Miller József, Barthel Károly, Dengl József, Szabóczky László, Buzaky Gyula. 8. A Tököly-zsiliptől az uj-utczáig terjedő védgát részre: Petrovics Tivadar, Csóty Nándor, Stanics Mihály, Pavicsics Antal, Mihály Sándor. 9. Az uj-utczától a Györgyutczáig terjedő védgát részre: Zárai Ödön, Golomity Péter, Millig Mátyás, Román Vilmos, Koncz Ferencz. 10 A György-utczától a kosár-utczai zsilipig terjedő védgát részre: Macsinik János, Balog Ferencz, Radován György, Mátyók Pál, Denczig Venczel. 11. A kosár-utczai zsiliptől az erdőig terjedő védgát részre: Don Konstantin, Barta Pál, Patarity Gavra, Blaha Ede, Lefort József. 12. A kosár-utczától a fejsze-utczaig terjedő védelmi vonalra: Pálfy Ede, Ujházi A., Radován Koszta, Csáky János, Haunold János. 13. A fejsze-utczától a borona-utczáig terjedő védelmi vonalra: Mezei József, Giller Lipót, Balcsó Antal, Izekutz Márton, László Ilie. 14 A borona-utczától a Holt-Marosig terjedő s a vágóhid-utcza által határolt védelmi vonalra Draskovits Ferencz, Komjáthy Zsigmond, Greiner Károly, Kutz János. 15. A Holt-Maros külhatárbeli védtöltésének egész vonalára Turay András, Maffei Géza, Dobsa Péter, Turai Antal.

— **Az aradi házi ezred ünnepe.** A 33-ik gyalogezred, melynek törzse Fehértemplomon fekszik, de a mely évtizedek óta Aradon birja egy zászlóalját kegyeletes szép ünnepélyre készül. Ez évi junius hó 28-án lesz ugyanis száz éve, hogy az ezred egyik vitéz hadnagya, Lo Presti József báró 18 emberrel, hősileg meghalt a jobb Dunaparton Uj-Palánka községgel szemben volt római vár védelmében. E rövid, alig három órai harcz egyik legfényesebb lapja az osztrák hadi történelemnek. Lo Presti báró ugyanis 23 emberrel, óriási török seregi ellenében, teljes három órán át védelmezte a várat; az ellenség ágyuival szétrombolta a vár kapuit és behatolva a várba, Lo Prestit és 18 katonáját megölték. A hősök maradványait sikerült a hazai földre áthozni s Uj-Palánkán eltemetni. Ormós Zsigmond Temesvármegyei főispán kezdeményezésére a „Délmagyarországi történelmi és régészeti társulat" 1878-ban emlékszobrot emelt sirjuk fölött, mely jelenleg kissé elhanyagolt állapotban van. Reméljük, hogy a magasztos ünnepély alkalmul fog szolgálni arra, hogy az emlékszobor környezete kellően gondoztassék, s hogy az ünnepélyességen a nagy közönség is részt fog venni. — A nagy nap emléke Aradon is kegyeletesen meg fog ünnepeltetni.

— **Meghivás.** A „Kölcsey-Egyesület" választmánya ma d u. 6 órakor az egyesület helyiségében rendkivüli ülést tart, melyre a t. tagok ezuton is meghivatnak. Tárgya a közgyülés tárgysorozatának megállapitása (és a közgyülés elé terjesztendő költségvetés). Folyó ügyek. Arad, 1888. évi február hó 17. Az elnökség.

— **Fiatal öngyilkos.** Pollák Simon ó-szadovai illetőségü 22 éves fiatal ember a Kossuth-utcza 62-ik számu házában egy udvari szobában szerdán éjjel halva találtatott. Félig ülve, félig fekve terült el az ágyon s kezében egy hatlövetü revolver volt. A golyó jobb halántékán hatott be, honnan erősen szivárgott a vér. A lövés után még néhány perczig élhetett, de midőn a szobába bementek, már megvolt halva. Weisz Dávid vegyeskereskedésében volt alkalmazva s a főnöke állitása szerint is nagyon jóravaló tisztességes fiatal ember volt. Végzetes tettét életuntságból követte el. Erre enged következtetni az a néhány megható sor melyet egy papirszeletre irónal irva, hátra hagyott. „Nem loptam — szól az irat — nem csaltam vagy sikkasztottam, csak az életet untam meg." A rendőrség részéről Nyáry Béla kapitány és Leitner Ernő dr. városi kerületi orvos jelentek meg a helyszinén, kik is a vizsgálatot nyomban megejtették.

— **Koszoru helyett.** A templomutczai leányiskola növendékei ujabban 6 frt 30 kr t

---

„Feszült figyelemmel hallgattam, hogy nem-e jön nagybátyám, de csak a menydörgés morajа, falevelek zörgése és az alahulló eső egyhangu zaja voltak az egyedüli hallható hangok. Miután már késő volt és kezdett sötétedni, ugy gondolkoztam, hogy nem lesz czélszerü várakozni. Midőn az országuton befordultam, patkódobogást hallottam az átázott fűben, mire hátranéztem.

„Egészen vidám vagyok és semmi bajom. Jim bátyám," kiáltám élénken, „a zabola oly vizes volt és csuszos, hogy nem birtam tartani, csaknem kiszakitotta karomat helyéből."

„Én nem vagyok nagybátyád," mondá egy jól ismert hang, mely szivemet reszketésbe hozta, »ő utánam jön, de én meglehetős gyorsan vágtattam utánad, miután aggódtam, hogy egy szembe jövő igavonó állat, vagy valamely szekér által veszélybe döntheteted."

Midőn igy beszélt, egy lámpa világossága Móricz arczára esett — természetesen csurgott róla a viz, lova tajtékzott, ez szintén érthető volt; de arczának halott h lványságát nem tudtam magamnak kimagyarázni. Ha az ellenkezőjéről nem lettem volna teljesen bizonyos, s nem lettek volna határozott bizonyitékaim, ugy aggodalmas, zavart arczából azt kö etkeztethettem volna, hogy mégis egy kissé szeretett.

XXIX. FEJEZET.

Először életemben ájultam.

Az esős időben nagyon meghűtöttem magam, mely hülés egy álló hétig az ágyhoz szegzett. Nagyon lázas, bus és ostobának éreztem magam dacára mrs. Vane folytonos látogatásainak, ki ágyam szélén ülve, naponta feltarta előttem szivét és minden ujságot, melyet csak megtudhatott, szórakoztatásomra elbeszélt. Egyik napon lawntennist játszott a klubban, Beresford kapitány és miss Ross hasonlóképpen, utóbbi azonban nem valami jól játszott. Máskor Beresford kapitányt miss Rossal lovagolni látta őket ülni az olvasó szobában, vagy pedig nyilvános helyeken együtt sétálni. Minden egyebet a levegőnek beszélt: a legcsodálatosabb napi pletyka, a legvalószinütlenebb viczek, mindez nem érdekelt engem. Egyedül ezen véletlenül szóba hozott alkalmak nem voltak közömbösek előttem; mint egy fájó szurás érintett minden egyes ilyen megjegyzés és ha esténként a legártatlanabb szivvel hagyott is el, csaknem az egész éjet szótlanul töltém és igyekeztem ezen csaknem halálos sebeket a legelfogadhatóbb észszerü okokkal csillapitani, Nem csoda, ha ily körülmények közt orvosom halvány, halálbágyadt arczomtól megijedt és titkolódzva kérdé nagynénémtől, hogy a sorvadás nem-e családi betegség nálunk.

Végre tiz végtelennek látszó nap után az ágyból a lakószobába, a szófára szállitottak; valamennyien gyengéden és szeretetreméltóan foglalkoztak velem, különösen Vane ezredes is, a ki a nap felét azzal töltötte el, hogy a könyvtárból hozzánk és ismét vissza járjon számomra könyveket hozni és kicserélni és a ki mindenféle apró figyelmességekkel, virágok és gyümölcsök alakjában elhalmozott. Az öreg uraknak mindig kedvencze voltam és barátnőm férjével igen jó barátságban voltam, ki egy okos, sokat tapasztalt, finom kis emberke volt és a legelragadóbb társalgó, kit valaha ismertem.

„Azon mód — azon leplezetlenség — melylyel ti, György és te egymásra kacsintgattok, valósággal botrányos!" szokta mrs. Vane mondani; „igazán ki kell őt innen szállásolnom, keressen magának a klubban helyet! Már megint Bombayba irt, hogy uj dalokat küldjenek részedre. Nem mondtam, hogy öreg férjemet meg fogod szeretni? Bizonyára az őrnagyhoz hasonlitod őt — ?«

„Oh kérlek, ne emlegesd őt többé", szakitám félbe idegesen.

„Jó, jó, nem akarlak én megszomoritani szegény, beteg szivem. Most jut eszembe, vajjon tudod te azt, hogy Móricz a héten csaknem minden nap itt volt? Tegnap csaknem egy egész órára bezárkózott Jim bátyáddal. Megmondjam neked, miért?" suttogá hozzám hajolva. „Megmondjam?"

„Ha kedved van hozzá", viszonzám bágyadtan. „Mit érdekelhet ez most már engem?

„Tegnapelőtt este Morrisonséknál hosszasan beszélgettem vele és elbeszéltem neki az egész esetet Percival őrnagygyal. Most tudta meg a való tényállást.

„Nos?" kérdém feszülten.

(Folytatása következik.)

gyujtöttek az árvaház alapjavára a bold. Szilágyi Györgyné ravatalára szánt koszoru helyett.

— **Kaszinóbál Kisjenön.** A kisjenő-erdőhegyi kaszino kedden, farsang utolsó napjának estéjén fényesen sikerült zártkörü tánczestélyt rendezett, melyen a környék intelligenciája csaknem teljes számban részt vett. Pompás hangulat, fesztelen jó kedv kisérte a mulatókat egész a hajnali órákig s a legutóbbi kisjenöi kaszinóbál méltónak bizonyult előző kitünö hirnevéhez. A bálon ott volt Ormós Péter, a megye alispánja is. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Tabajdy Józsefné, Hofbauer Zsigmondné, Orosz Mátyásné, Dus Jenöné, Skálla Ferenczné, Braun Fülöpné, Holländerné, Schattelné, Boráné, Pathó Lajosné, Habinay Józsefné, Vertán Péterné, Török Arpádné, Gergely Istvánné, Lindl Istvánné, Magyary Vilmosné, Vály Lajosné, Ulrich Antalné, Késmárky Istvánné, Rittinger Károlyné.

Leányok: Ulrich Ilonka, Szkallák Nelli, Gellér Vilma, Hofbauer Rózsi, Bóra növérek, Pathó növérek, Kiss Emma, Chatel Luczia, Holmayer Vilma, Dus Emilia, Tabajdy Irma.

Az első négyest 30 pár tánczolta.

— **Az aradi közuti vaspálya** forgalmi kimutatása. Szállittatott 1888. február 1-től 15-ig. Személyszállitás: személy 8339, bevétel 851 frt 05 kr. Teher-szállitás: 2042870 kilogr., bevétel 891 frt 90 kr. 1887. febr 1-től 15-ig. Személyszállitás: személy 9725, bevétel 970 frt. Teherszállitás: 2442268. bevétel 990 frt 58 kr, 1888. január 1-től febr. 15-ig. Személyszállitás; személy 24676, bevétel 2560 forint 73 kr. Teherszállitás: 6525959 kilogr., bevétel 2882 frt 83 kr. 1887. január 1-től febr. 15-ig. Személyszállitás; személy 30372, bevétel 3120 frt 50 kr. Teher-szállitás: 6247457, bevétel 2628 frt 37 kr. Arad, 1888. évi febr. hó 16 án. Aradi közuti vaspálya- és téglagyár-részvénytársaság.

—x.— **A ruházat egészségügyi szempontból.** A Dr. Lőrinczi Ferencz ismert fővárosi orvos szerkesztésében megjelenő »Hosszu Élet« czimü egészségügyi szaklap a következő közérdekü közleményt tartalmazza. „A ruházat egyik legfontosabb részét egészségi szempontból az ingek képezik. Legegészségesebb és egyuttal a legszebb is a tiszta fehér gyolcs ingek használata. A legnagyobb kellemetlenség az eddigi férfi-ingeknél a mellgombok által támadt, mert azok kellemetlen nyomást gyakorolnak a puszta mellre és a fémgombok dörzsölése nem egy izben okozott már bőrbetegséget. De nagy hátránya a jelenlegi ingeknek az is, hogy az ing a gomblyukak gyors kikopása következtében nem lehet tartós. Ehhez járul, hogy a mellgomblyukak csakhamar kitágulnak, az ing eleje kigombolódik és szétnyilik. Hány esetben képezte ez a légcső, tüdők vészthozó meghütéseit, midőn a test felhevült állapotában, pl. bálban stb. a szétnyilt ing mellett hüvös légáramlat érte a puszta izzadt mellet. A Várady Béla, budapesti férfi-divat kereskedő által (kis hid-utcza) feltalált férfii-ingen mellgomblyukak, tehát mellgombok is egyátalán nincsenek és mégis oly szorosan tapad és simul a két mellrész egymásra, hogy az ing sehol szét nem nyilhatik és a mellben levő szerveknek meghülése ki van zárva. Ezen ingek tehát, a melyek igen szépek, kitünő szabásuak és igen olcsók, egészségi okok miatt felettébb ajánlhatók.“ — Ha az olvasó visszaemlékszik azokra a közleményekre, melyek ez ingekről a hazai lapok nagy részében megjelentek, bizonyára csak örvendeni fog, hogy a sajtó ismét nom csalatkozott, midőn e kitünő és czélszerü ingeket a közönség figyelmébe ajánlotta. Most csak azt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy óvakodjék az utánzatoktól, és csak azt a „Patent-inget“ tartsa valódinak, mely Várady Béla elökelő fővárosi kereskedő, kis hid-utczai üzletéből származik és védjegyével van ellátva, s helyben Rosenberg és Klein üzletében kapható.

HAZÁNK és a FŐVÁROS

— **A király konyhája.** Sok gazdasszony szeretne odapillantani, de nagyon kevésnek van alkalma hozzá. A kik megnézhették, sokat tudnak beszélni a gazdag felszerelésről, a csillogó tisztaságról s pedáns rendről, — a mit ott tapasztaltak. Pedig egy-egy udvari ebédet vagy mulatság napján nagy munka foly ott, egész csapat szakács, kukta és inas sürgölödik. Egy-egy ünnepély alkalmaval 560 nagy czinnezett rézedény jő használatba. A bécsi burgban van két nagy masina, melyek mindegyikén egyszerre kétszáz személyre lehet sütni-főzni; azonkivül hat kisebb, melyek közül mindenik három óra alatt öt-hat fogást képes elkésziteni ötven személyre. Vannak továbbá akkora pecsenye-sütők, mint egy-egy gyermek fürdőkád; akkora fazekak, hogy egy negyedéves gyermek bele álhat s ki sem látszik; annyi hosszn nyárs, hogy egy óra alatt négyszáz szárnyaspirulhat meg rajtok. Külön szakácsok foglalkoznak e nyársok szakértő forgatásával; kettőnek pedig csupán az a feladata, hogy a lecsepegő zsirt szünetlenül felfogja s ujra rá öntse a piruló falatokra. A mi elkészült, azt legelőször is a főszakács veszi pontos vizsgálat alá. Ö a felelős mindenért s ép ezért szigoruan kritizál. A mit ő kifogástalannak talált, azt kis melegitő készülékbe helyezik, hol a polczok alatt szabályozható spirituslángok égnek. Husz inas szállitja e készülékeket a királyi ebédlő előszobájába s ött inasnak egyébre sincs gondja, mint a spiritus-lángok élesztése. Fent a trancsir-mester felszeldeli a sültet, aztán, a diszitő szakács veszi át s tiz percz mulva az étel a királyi asztalra kerül. A hosszas proczesszusban másodperczig ki van számitva minden. Az udvarnál különös sulyt fektetnek a süteményekre s czukormüvekre; de ezek aztán hiresek is messziföldön. Családi ebédeknél a menüt maga a királyné állapitja meg, a ki keveset eszik, mig a király jókedvüen azt szokta mondogatni: Olyan étvágya van, hogy akár végig ehetnék egy egész étlapot. A felséges asszony legkedvenczebb étele a vad, a fáczán s a pulykaféle; a király a töltött galambot, marhasültet, huspástétomokat s rákokat szereti legjobban; a királykisasszony pedig a töltött réteseknek, befőtteknek s vajas halnak nagy barátja. Mikor a királyi pár egyedül étkezik, a menü rendesen ez: leves, (háromféle majorság és marhahusból) hal, majorság korai zöldséggel, marhasült és tészta. A tésztanemük szakácsa kiváltképen nagy müvész, nagy dicsőségét helyezi abba, hogy egész éven át sohasem ismétli magát, oly rendkivül gazdag repertoire-ral rendelkezik. Csak most állitott épen össze 8000 kitünő reczeptet kiadás végett. Könyvét Mária Valéria főherczegnőnek szándékozik ajánlani.

— **Az igazságügyminiszter egy hüne.** A „Fővárosi lapok“ beszéli el a következő szép esetet. A bérczes hazából nem valami régen feljön egy főispán és siet az igazságügyminiszterhez. „Uram! nálunk egy birói állomás megürült, kérem rá kinevezni X. urat.“ „Nem lehet főispán ur, mert a pályázók közt sokkal érdemesb és képzettebb ember van nálánál.“ „De uram, én már megigértem neki.“ »Hát mért tetszett megigérni olyat, melynek teljesitése mástól függ!“ A főispán ur haragosan távozott s azóta kétségkivül szidja — és tán szidatja is Fabiny Teofilt. Mert hát ilyen kinevezési bünei vannak neki.

— **Öngyilkosság mint látványosság.** Egy életunt lakatos-kovács legény csinálta meg Pozsonyban. Az illetőt Lamos Antalnak hivták, s még csak 25 éves volt. Az éjszakát áttánczolta a mulatságon s midőn reggel többed magával hazefelé indult, a sétatéren legalább harmincz báli vendég szemeláttára revolverrel négyszer egymásután a hasába lőtt. Az utolsó lövés után összerogyott és meghalt. Zsebében levelet találtak, melyen felfedezi öngyilkossága okát: az életuntságot.

— **Rövid hirek** Széchenyi Pál gróf miniszter, ki a fővárosból sulyos betegen távozott, Lábadon naponként jobban erősbödik. Idegbántalmai alább hagynak s a nyugalom, az izgalmaktól való távollét jó hatással vannak kedélyére. — Ungvárt Riegler Jakab sorhadi százados megtébolyodott. — A paksi katasztrófa következtében Müller András és Bokor István révészek ellen inditott bünpört e hó 24-én tárgyalják a szegszárdi törvényszék előtt; a katasztrófánál tudvalevőleg 184 ember vesztette életét. — Hagymáz-járvány tört ki Segesvártt s eddig már ötvennél több megbetegedés történt. — Pozsonyban Szép János városi képviselő öngyilkos lett, állitólag gyógyithatatlan betegsége miatt. — Szegeden Harkai József tanyai gazda és neje rövid időre eltávozván házukból, négy kis gyermekökre rázárták az ajtót s midőn egy óra mulva visszatértek, mind a négy gyermeket megfulva találták a szobában, hol a gyermekek valami módon meggyujtották az ágyat.

NAGYVILÁG.

— **A német trónörökös halaláról** van szó ismét a lapokban. Egy bécsi sürgöny ugyanis a következőket jelenti: A berlini udvari körökkel érintkezésben álló bankároktól ide érkezett jelentések szerint ott a trónörökös közeli halálát várják. — Egy másik jelentés igy végződik: A trónörökös baja mélyen fekvő gégefő-gyuladás, pervchondritisszszel kapcsolatban, melynek bekövetkeztétől Mackenzie már juliusban tartott. — Végül szerdáról a N. Fr. Pressenek San-Remoból esti 5 órakor ezt sürgönyzik: A trónörökös ma délben kissé fáradt volt a nem egészen jól töltött éj után; délután valamivel jobban érezte magát, köhögés már alig van jelen, a nyalka nem véres. A trónörökös most épen ágyon kivül leveleket ir.

— **Egy millió dolláros ajándék.** A mult év vége felé egy fiatal amerikai érkezett Bécsbe, ki a bécsi egyetem hire által vonzatva, az egyetemen akarta jogi tanulmányait elvégezni. Faerber — ez a neve a fiatal embernek — egy chicagoi államügyésznek a fia s anyai részről rokona Clevelandnek, az Egyesült Államok elnökének. A fiatal amerikai, kinek több milliónyi vagyona van, egy nagy, fényesen berendezett lakást bérelt, melyben anyjával együtt lakott, ki őt Európába kisérte. A fiatal ember, habár nagyszámu társas-összeköttetései által nagyon igénybe volt véve, naponkint szorgalmasan látogatta az előadásokat s különösen dr. Menger Károly ismert nemzetgazda előadásait. Ezek annyira érdekelték az amerikait, hogy mivel a német nyelvben nem volt tökéletes, egy korrepetitort fogadott magának. ki minden előadás után segitett neki rendezni és kiegésziteni hiányos jegyzeteit. A nemzetgazdászaton kivül Ferber behatóan foglalkozott a bécsi egyetem berendezésével is, mert már Amerikában határozta el, hogy Chicagoban egyetemet épittet a bécsinek mintájára. E tervét Faerber végre is fogja hajtani. Körülbelül két hét előtt megjelent a bécsi amerikai követségnél, s a követnek, a ki atyjának személyes barátja, kiielentette, hogy hajlandó egy millió dollárt áldozni, ha Chicagóban egy egyetemet állitanak a bécsi egyetem mintájára. Az amerikai követ az amerikai nemzet nevében köszönetet mondott a nagylelkü adományért, s biztositotta, hogy intencziói az uj egyetemnél teljesen kifejezésre jutni. Faerber a szemeszter végeig marad Bécsben, s aztán körutat tesz a szárazon és visszatér hazájába, Chicagoba.

— **Rövid hirek.** Monacoban Richter György prágai czukorgyári igazgató 300,000 frankot vesztett a rouletten s öngyilkossá lett; a monacoi fejedelem háromszáz frank évdijat rendelt a szerencsétlen családnak. — Beyrutban keresztény suhanczok török nőket inzultáltak, a rendőrség elfogta a garázdálkodókat, de az összefutott keresztények váres harcz után kiszabadították s tizenkét muzulmánt részint megöltek, részint megsebesitettek; azt hiszik franeziák izgatása okozta a tumultust. — Stefánia trónörökösné selyem legyezőt készitett meglepetésül édesanyjának: Mária Henriette belga királynénak s a legyező közepére egy rózsa kelyhébe bele festette kis leányának, Erzsébet főherczegnőnek arczképét. — János főherczeg Nizzába utazott s ott yachtjára szállva, több havi tengeri utra indult — A postasikkasztó Zalewski kézrekeritői kapták a bécsi postaigazgatóság által igért jutalmat, 15,000 frtot, melyben négyen osztoztak. — Lembergből jelentik, hogy Oroszországból egyre tömegesebben érkeznek a kiutasitott osztrák kereskedők s minden óvás és tiltakozás hasztalan.

Szinház.

— február 16.

— **A „Vasember“** ma este másodszor került szinre, s örömmel konstatáljuk, hogy sokkal jobb előadásban, mint a tegnapi bemutató alkalmával. A darab hatása — természetesen — sokkal intenzivebb volt és ilyen tekintetben emlitjük fel Somlót, Fenyérit, Rétheyt, Czanyuga Emmát, Peterdyt és Bácsot. Az előadást ma is nagy közönség nézte végig.

— **Kracsányi Ignácz,** az aradi szinház igazgatója, holnap irja alá a szerződést egy évre Temesvár városának Aradon időző megbizottjával az ottani szinház bérletére nézve.

— **Hunyady Margit** az aradi szinház kitünö tragikája, jövő szerdán tartja jutalomjátékát „Stuart Mária“-ban. A darab az E. Kovács Gyula uj és gyönyörü forditásában, mely csaknem egészen ujjá tette a darabot. A czimszerepet természetesen Hunyady Margit fogja játszani.

REGÉNY-CSARNOK

Szerelmes Mefistó.

— Regény egy kötetben. —

Irta: Sólyom Andor

II. (4 Folyt.)

Sándor lelke mélyéig meghatva hallgatta Irén szavait, melyekben lelke megtalálta minden vágyának teljesülését minden óhajtott gyönyörét!

Aztán elbeszélte, hogy az a két év kalvária volt neki is s hogy ő is szünetlenül szeretett és szenvedett. Elvégezte pályáját s hivatásában, a szorgos s nemes munkában keresett enyhülést. Ide nevezték ki M. városába korházi segédorvossá s azóta csak betegeink él, mások szenvedéseit gyógyitva akkor, midőn a saját szenvedései gyógyithatatlanok. . .

— De most itt vagy és szived a szivemen dobog. Felejtsünk mindent e pillanatért, melynek van annyi édessége, hogy kiüzze minden keserüség emlékezetét. Abban a perczben, midőn megösmertél, midőn meghallottam hangodat, s te nevemen szólitottál, tudtam, hogy hü maradtál hozzám, s megőrizted becsületed is, mert ott és azok között, a hol te most vagy, a becsületet a szerelem őrzi meg. És ezért nem volt szemrehányó vagy kétkedő szavam, mert a te hangod igazsága kiüzött minden kétkedést. Te voltál előttem, a régi nemes szivü Irén, és tetőled mást nem kérdezhettem, mint hogy „szeretsz-e még?“ Meg vagyok nyugodva és ezentul — folytatá szenvedélyesen magához szoritva a fiatal leányt — melletted leszek s nem hagylak el sohasem. Nem kell soká várnod mig enyémmé leszesz, s az első, hogy elvigyelek azok közül, kik nem hozzád valók.

— Hiszen most már édes lesz a várakozás. . .

Egy kis fehér házikó előtt állottak meg. Itt lakott Irén egy becsületes öreg özvegynél. Az ablakban volt a kulcs melylyel a kaput ki kellett nyitni.

Még néhány perczig állottak ott megbeszélve, hogy másnap délben az ebédnél találkozni fognak, s aztán egy édes ölelésel váltak meg a viszontlátásig.

Sándor gyors léptekkel haladt a kórház felé vezető uton, Irén pedig nyugodi tért.

Könyezve borult ágyára s csókokkal halmozta el édes anyja kis olajnyomatu arczképét, miközben mintegy a képhez beszélve suttogá:

— Meg vagyok mentve!

III.

Mefistó.

Messzire kerülte a madárdal az imi völgyet. Hamarabb hervadt benne a virág is: nem volt kinek nyiljon. A völgy egyedüli lakója egy komor hatalmas épület. Nehéz sóhajok, fájdalmas szenvedések palotája. Betegek lakják.

A kórház egyike volt a környék legnagyobb szabásu épületeinek, mely berendezés tekintetében is mintaszerü volt. Minden külön kórnak meg volt a maga elkülönitett osztálya. Három emelet nyilt hosszú ablaksorral a völgyre. Oh de ezek az ablakok csak ritkán nyilnak meg a napsugárnak, az üde levegő ritka vendége e szomoru szobának. Nehéz betegek lakják az utczai sorokat. Ha egy fél ablaktábla olykor megnyilik, a völgy vándora tudja, hogy egy nehéz beteg túlhaladt a válságon s most már üdül. S mikor az ablak itt valahol egészen megnyilik, akkor megesendül a kicsi harang, s a szobának már nincs lakója, csak egy—koporsó.

A könnyebb betegek az épület belsejét lakják, melynek ablakai tág zöld kertre nyilnak. A kert egyik zugában szerény kis kápolna áll lelki vigaszául az élet nyomoruljainak. A jobboldali szárny lakásokra van beosztva. A földszintet az ápolók és a szolgaszemélyzet foglalják el az első emelet nagy lakosztálya a kórházigazgató főorvosnak van fentartva. A második emelet egy-egy szobája a két fiatal segédorvosé.

Zsendery Miklós szobája az ő komor szinte rémitő berendezésével látszólag nagyon elüt a „bolondos“-nak nevezett fiú folyton pezsgő jó kedélyétől.

Iróasztalán egy fehér koponya, két sor könyv, egy esomó gyógyszeres üveg és egy revolver fekszik. Az üvegcsék között több a legveszedelmesebb méreggel telve. Mindenütt halál. A falakon egyetlen kép sem élénkiti a szoba zordságát. Egy egyszerü almariom, fényezetlen faágy és két szék teszik a szoba többi butorzatát.

És Zsendery Miklós mégis szereti e kis hajlékot és legjobban érzi magát annak zordságában. Hiszen komor az ő kedélyének alapvonása és azt az életet megvető czinizmust, azt az örökösen gunyolódó természetet egy sötét és zord mult adta neki.

Egy szomoru tragoediának volt részese.

Volt egy anyja, kinek szeretetét életének egyetlen perczében sem érezte. Ez az asszony galádul megcsalta férjét, ki Miklósban egyetlen gyermekét imádta. A szerencsétlen ember öngyilkos lett. Ott fekszik a fegyver, mely életét kioltotta, Miklós asztalán. Sokszor kezébe veszi e gyilkos eszközt és ez mindig keserüen megkaczagtatja őt az élet felett, mely szerinte egy folytonos nagy hazugság. De ez a hazugság csak annak okoz csalódásokat, a ki hinni tud benne. Nem kell hinni, hogy az ember maga megmeneküljön és tagadni kell mindent, hogy másokat megmentsen . . . Öt megmenti minden tévelygéstől az a golyó, mely a legbecsületesebb embert vitte a sirba a leghazugabb nő miatt. Ez a sirhalom jelzi életében azt a pontot, melytől kezdve hazugságnak mondja azt, hogy egy nő szerethet s tagadja azt is hogy egy férfi lelkében szerelem lángolhat. Tagadja, mert a gyülölt nőtől megtagadja a jogot s tagadja mert másokat is az ő gyülöletének apostolaivá szeretne tenni.

S e gyülölet első forrása volt anyja emléke. Midőn a nő haláláról értesült vállat vonva mondá: „Kár, még többet kellett volna megcsalnia. Többen józanodtak volna ki!“

Kora ifjuságától fogva ki volt dobva az életbe. És itt is sok keserüsége volt a megélhetés nagy küzdelmében, de szivóssága mindig győztes maradt. A nyomor talajában nem nő virág és Zsendery Miklós életnézletét a saját keserüségei csak megerősitették, s midőn a fenntartásával járó nehézségeket kellett folyton megtörnie, nem ért rá keresni vagy megösmerni azt, hogy a teremtésnek vannak igaz női szivei is . . .

És ő azért szeretett élni, csak azért is, hogy lássák, hogy az ő élete egy folytonos diadal a csábitó hazugságok fölött és makacs, megvető tagadása a szerelemnek. Életével tanulmányt szeretett volna nyujtani a könnyenhivőknek, hogy kikerüljék azt, hogy csalódások árán tanuljanak meg tagadni.

Pályája minden komolyságával segélyére volt erős elvének s a rideg kórházban nem tanulhatott másképp gondolkozni.

Zsendery Miklós a leirt éjet nyugtalanul tölté. Aggódott Sándor miatt. Meg volt fejtve előtte az ifju örökös szomorusága. Ez is azt hiszi magáról, hogy szerelmes, ez is megakarja mérgezni életét . . .

Nyugtalanul várta s el volt határozva hogy küzdeni fog ellene ő érette.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenet.

—**W. Gy.** (Budapest.) A holnapi „Aradi Közlöny“-ben már megtalálja az ujabb küldeményt, mert még eléggé aktuális. — Valami rövidebb Puskiniáda is jó lesz. — A lap most már egy hét óta szigoru pontossággal van expediálva. A baj tehát csak ott lehet.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

— **Meghivás.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara 1888. évi február hó 23-án azaz csütörtökön délután 5 órakor saját helységében teljes ülést tart, melyre a kamarai tag urak ezennel meghivatnak. Napirenden áll: A nagyméltóságu földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium leirata az elnökválasztás megerősitése tárgyában és ezzel kapcsolatban intézkedés a kamra irodájának és vagyonának átadása illetve átvétele, iránt. 2. A kamara bizottságának megalakitása. Aradon, 1888. évi febr. 16. **A kamarai elnökség.**

— **A vetések.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz a vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról 1888. évi február hó 1-től bezárólag febr. hó 14-ig beérkezett hivatalos jelentések alapján a következőket közölhetjük: Az őszi vetéseket a gyakori havazások még jobban elfödték s igy állásukról biztosat nem igen lehet mondani; tény azonban az, hogy még eddig a vetések nem igen szenvedtek, mert itt-ott bekövetkezett olvadás következtében látni lehetett, hogy szépen tartják magukat s üde zöld színüek. A gazdasági munkálatok többnyire szünetelnek, mivel a nagy hó miatt a közlekedés alig lehetséges. Takarmányhiány mutatkozik a hosszantartó kemény hideg tél folytán az ország legnagyobb részében, különösen panaszkodnak Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest, Szepes, Sáros, Gömör, Abauj, Torna, Szatmár, Ugocsa, Szabolcs, Bihar, Krassó, Szörény, Alsó-Fehér, Csik, Fogaras és Szolnok-Doboka megyékből, hol a takarmánynak ára rohumosan felszökött.

— **A budapesti értéktőzsdéről.** Budapest, febr. 16. A „Magyar Mercur“ heti jelentése az „Aradi Közlöny“ számára. A békebiztositások egész özöne árasztja el a tőzsdét. Bismarck herczeg epochális beszéde után Salisbury marquis mondott az angol felsőházban oly beszédet, mely a legnagyobb peszimistát is optimistává teheti Még az orosz sajtó is folytonosan békés hurokat penget és a tőzsde bizonyára még szilárdabb is volna, ha a német trónörökös állapota nem okozna neki oly nagy aggodalmakat. A német trónörökös betegsége nemcsak az általános emberi érzés miatt kelt résztvétet, hanem azért is, mert benne egy minden tekintetben liberalisan gondolkozó utódját látja a tőzsde a német császárnak. Különösen az utóbbi napokban, mikor a politikai hirek már gyérebben érkeznek, feszült figyelemmel kiséri a tőzsde a san-remoi hireket. A sikerült operáczió kissé megszilárditotta a tőzsde bizalmát, de azért a forgalom a legcsekélyebb javulássa sem konstatálható, mert a tőzsde összes tényezőinek tartózkodása még nagyobb mint akkor volt, a mikor a politikai aggodalmak idéztek elő mozgalmat, mert akkor voltak legalább eladók. Ma ugyan nincsen eladó a piaczon, de még kevésbé vevő, mert a nagy közönség ép oly kevéssé van megnyugtatva, mint tőzsde, daczára Bismarck beszédének, daczára Salisburynak és az oroszországi békés hangoknak. A tőzsde forgalma csakis nehány értékpapirra szoritkozik, melyekben teljesen jelentéktelen az üzlet. Járadékok és egyéb befektetési értékek még elég türhetően szilárdak. Bankrészrények közül csakis a két hitelrészvényben volt forgalom, kissé javult árfolyamban. Közlekedési vállalatok részéről csak az osztrák-magyar-államvasut-társaság részvénye részesült figyelemben és javult kissé. Iparvállalati értékekben majdnem teljesen pang az üzlet. Sorsjegyek még mindig legkedveltebb befektetési értékei a kistőkének és különösen az olcsóbb fajok főleg a Basilika és magyar-vörös-kereszt sorsjegyek kelnek jól a közeli húzás miatt. Valuták és érczváltók kissé olcsóbbodtak, a mi a helyzet javulását jelzi.

Aradi szeszüzlet.

(Február 16.)

(B.) Készáru nagyban 26.25—26.50, kicsinyben 27, hordó nélkül per 100 l. százl.

Budapesti gabonatőzsde.

(Február 16.)

Gyenge kinálat, jó vételkedv. 15,000 mm. jött forgalomba és és magas árak mellett adatott el. Buza őszre 7.17—7.18, zab őszre 5.50—5.52, kukoricza őszre 6 04—6.05 káposzta-repcze 10.50—10.65, buza őszre 7.61—7 62

Hivatalos árfolyam.

budapesi áru- és érték tőzsdén 1888. évi február hó 16-án.

Magyar aranyjáradék 4. sz.	96.55
magyar papirjáradék 5,	88 25
magyar vasuti kölcsön	148.—
magyar keleti vasuti államkötvény 1 kib.	95.—
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	123.50
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	109.50
magyar földtehermentési kötvény	104.—
magyar földtehermentési kötv. záradék	103.75
Temes-bánáti földtehermentési kötvény	103.50
Temes-bánáti földterhementési kötv. zár.	103.75
Erdélyi földterhementési kötvény	104.—
Horvát-szlavon földterhementési kötvény	—!—
Magyar szölödézsamaváltsági kötvény	91.50
Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön	119.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	122 —
Osztrák járadék papirban	78.—
Osztrák járadék ezüstben	79.50
Osztrák járadék aranyban	108 50
1860-iki osztrák államsorsjegy	138.—
Osztrák-magyar bankrészvény	863.—
Magyar hitelbankrészvény	272 —
Osztrák hitelintézeti részvény	269.10
Cs. és kir. arany	5.92
20 frankos arany (Napoleond'or)	10.03
Német birodalmi márka	62.20
London	126.85
20 markos arany	12.45

IDEGENEK NÉVSORA.

(Február 16.)

Fehérkereszt szálló. Rosenberg N, orvos, Bpest, Dosier Tivadar, gyógyszerész, Nagyvárad Klein Miksa, utazó Temesvár, Hecs N., utazó. Budapest. Róth 8, Rozenstok N, Fromm A, utazók Bécs.

Nádor-szálló. Zsulán Nika, birtokos, Szemlak, Buchwald József, birtokos, Dombegyháza. Bagi József, birtokos, Battonya. Bagi Gerő, birt., Csongrád. Hoffbauer A. joghallgató, Arad.

Aranykulcs-szálló. Szeicher K. birtokos, Csermő Ursits A, lelkész, Seprős. Popovits Károly, lelkész Szt-Anna. Veber N, kereskedő, Világos. Seich János, vendéglős, Brád. Friedman N, bérlő, Nadab.

Magyar Szinészet — Aradvárosi szinház

Folyó sz. 134 — 5. kisbérlet, 16. sz

Péntek 1888. február 17-én

A ZSIDÓ HONVÉD

Eredeti életkép énekekkel. 3 felvonásban.

Személyek.

Steinberger Lipót, bankár — — Szabó Antal.
Eszter, leánya — — — — Hunyady Margit
Durst Izsák, Steinberger mindenese — — — — — Nyilasy Mátyás.
Marcsa, Eszter szobaleánya — Litzenmayer Sz.
Anna asszony — — — — Siposné.
Dávid,) gyermekei — — — Pelerdy Sándor.
Laura,) — — — Havas Aranka
Erlich Sámuel, elitélt rab — — Bács Károly.
Blind Zsigmond, vak — — — Somló Sándor.

Holnap, szombaton, bérletszünetben, először.

DON CAESAR.

Operette 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő:

HINDY ÁRPÁD.

Tapasztalataim,

melyeket több évi működésem alatt bécsi, németh-honi és belgiumi gyógyszertárakban szereztem, de azon körülmény is, hogy a külföldi gyógyszerek elszaporodását ellensúlyozzam, arra inditottak, hogy legnagyobb gyógyerejü növénykivonatokból orvosi utasitás szerint a már nagy kedveltségű

kárpáti egészségi labdacsokat

készitsem s árusitsam, melyek eldugulás, uyálkásodás, étvágyhiány, gyomorbaj, felvudódások, széduléS, fejfájás, váltóláz, aranyér, börkiütések, köszvény, vizikór és vesebajok ellen a legfényesebb sikerrel alkalmaztatnak. — Főraktár:

Friedrich János

gyógyszerésznél Malaczkán, Pozsonymegye.

Egy skatulya ára 21 kr. egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr, nem bérmentes küldeménynél 5 kr bélyegdijjal több. Ha a labdacsok árához 20 kr mellékeltetik és az egész összeg posta utalványnyal beküldetik, akkor a megrendelt mennyiség az összes birodalomba bárhová bérmentve küldetik. Ezen esetben egy tekercs ára 1 frt 25 kr, 2 tekercs 2 frt 30 kr, 3 tekercs 3 frt 35 kr, 4 tekercs 4 frt 40 kr, 5 tekercs 5 frt 45 kr. Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik. 22 2 8

Tekintetes ur.
Kérek 12 skatulya egészségi labdacsot, egyuttal fogadja szives köszönetemet, miután labdacsai valóban kitünő hatásuak.
Kryniczia, Galicia, 1885. szeptember 24
Modraska Karolin.

Bátor vagyok önt felkérni, hogy az önnek oly kitünő labdacsaiból 12 skatulyával küld jön Az utolsó küldeményért fogadja köszönetemet és a mostani megrendelt kel áhitattal várom.
Aussee Steiermark, 1885. szeptember 8.
Mach Lajos.

Fogadja tekintetes ur hálás köszönetemet az ön kitünő labdacsaiért. Igen sok pénzt adtam ki már eddig a külföldi gyógyszerekért, sőt a legjobban magasztaltak sem segitettek mig ellenben az ön labdacsai egészségemet teljessen helyreállitották. Kérem tehát küldjön 12 skatulya egészségi labdacsot és egy skatulya katarus elleni labdacsokat.
Budapest 1885. jul. 29
Varga Mátyás,
2. hajós kapitány.

Mélyen tisztelt uram.
Midőn ezennel 12 skatulya egészségi labdacsot és 1 skatulya kataruslabdacsot rendelek, egyuttal köszönetemet fejezem ki az ön háziszerének csudálatos gyógyhatásáért, a mindenható az emberiség javára számos éveken át tartsa meg A mint csak egy kissé rosszul érzem magamat, azonnal beveszek egy labdacsot és minden betegséget kikerülök, családommal együtt. Ha valaki, mint én a magányban él, ugy az ilyen Isten áldását mal viseltettem; ugyanis igy gondolkodtam, ha ezek majdnem valamennyi betegségek ellen oly kitünő hatással vannak, akkor igen kevés beteg volna. De nagy örömmre el kell ismernem, hogy az ön kárpáti egészségi labdacsai valóban rendkivüli hatásuak, mert kellemetlen naponkénti szédülésemtől ezek által már öt napi használat után szabadultam meg és igy egészségemet csakis az ön csodahatásu labdacsainak köszönhetem ezen drága kincsnek gyors helyreállitását, melynek az ember a földön örvendhet. Fogadja tehát ezért legszintébb köszönetemet. Egyuttal kérem nekem postautánvétellel 3 tekercset az ön kárpáti egészségi labdacsaiból küldeni. Puszta-Nagy-Major, u. p. T.-Csege. 1885. február 28. tisztelettel Hütter Albert kaszonár.

Kérem 12 skatulyával az ön jóhatásu egészségi labdacsaiból. Nőm már 4 év óta szenved borzasztó fejfájásban és émelygésben most hála Istennek és önnek, teljesen helyre van állitva. Csáki-Gerbó, 1885. szept. 20. Nisek Alois, czipész.

Már többször rendeltem az ön labdacsaiból és minthogy meggyőződtem, hogy azok rendeltetésüknek tökéletesen megfelelnek, ugy azoknak családomból hiányozniok nem szabad, a miért is kérek 12 skatulyával mielőbb küldeni.
Tolna-Dots, 1885. október 9.
Onódy Gábor

Sziveskedjék 6 skatulyával az ön kitünő vértisztitó egészségi labdacsaiból azonnal küldeni. Bácsresztovácz, 1885. aug. 23. Kaltner Mihály, p. stamester.

tanuljuk becsülni. Gaja, Bácska 1885. okt. 5. Császár Ignácz ordész.

Mai postával sziveskedjék 18 skatulya egészségi labdacsot küldeni, miután azok a gyomorra egészségesen hatnak.
Németh-Plánka, 188 . szept. 16.
Schlagetter Péter.
földmives.

Mélyen t gyógyszerész ur!
A legnagyobb köszönettel tartozom az ön kitünő labdacsaiért, melyek német az aranyértől megszabadiltottak és másokat is, kiknek ajánlottam, a miért is kérem, sziveskedjék postautanvét mellett 2 tekercset az ön kárpáti labdacsaiból küldeni.
Arad, 1885. február 11.
Klinger József,
(„Fehér kereszt szálloda.)

Tekintetes úr!
Az ön kitünő, nálam csodálatosan ható egészségi labdacsaihoz annyira szokva vagyok hogy azok nélkül nem élhetek. Kérem tehát saját és ismerőseim számára 6 tekercsesel küldeni.
Zólyom-Lipcse 1885. márcz. 22.
Raiss Lajos.

Mélyen tisztelt uram! Legyen oly szives és küldjön nekem ismételve két tekercsesel az ön nagyszerü labdacsaiból, ezek nekem kimondhatatlanul jó hatást tesznek, ugy, hogy a Mindenhatót kérem, tartsa meg a szenvedő emberiség javára még számos éveken át. Gálos-Petrin, Biharmegye 1885. február 20. Dércz Lajos, mészáros.

Igen tisztelt uram Az ön egészségi labdacsai nekem megfizethetlen szolgálatot tettek, két évig szenvedtem köszvénybajban és csakis az ön kitünő labdacsai segitettek, melyért önnek hálás köszönetemet ezennel kifejezem oly jóltevő találmányáért. Ezen

alkalommal kérem egyuttal posta forditával 6 tekercs egészségi labdacsot küldeni.
Fogaras, 18 . április 9 én.
Lengyel Gyula, földbirtokos

Igen t. gyógyszerész ur Kérek az ön labdacsaiból, mely évek óta házamban kedvelt háziszer, két tekercset. Kürtyélyes, 1885. május 27. Varga János, intéző.

Tekintetes ur. Sziveskedjék az ön csodálatosan ható egészségi labdacsaiból nekem két tekercset küldeni, miután nőm több éven át aranyérben szenved és én ezen labdacsok kitünő gyógyerejéről meg vagyok győződve Isten áldja meg ezen találmányáért.
Titel, Bácsbodrogm. 1885 január 4 Schäfer Samu, épitőmester.

Az ön vértisztitó labdacsa csodálatra méltó gyógyerejét, gyomorkatarusommal különösen tapasztaltam, midőn tehát az ön kitünő találmányáér. ezennel köszönetem kifejezem, egyuttal megkeresem, sziveskedjék a kárpáti egészségi labdacsokból egy tekercsesel posta utánvét mellett küldeni Drégelypalánk, Hontmegye 1885, február 5-én. Ifj. Stur Károly jegyző.

Őszinte köszönettel kérem a mindenhatót tartsa meg drága életét a legjobb egészségben azon jótéteményekért, melyeket t. uraságod az emberiségnek a kárpáti egészségi labdacsai által nyujt, miután az egészség ezen labdacsok bevétele által normális állapotba jut és ezen módon az élet is meghosszabbittatik. Fogadja az én plébániám nevében köszönetünket, melylyel maradok tisztelettel Hlivisesa, Ungm. 18 5. febr. 24.

Jeszenesák Ágoston esperes és szentszéki tanácsos

Tekintetes ur. Az ön labdacsai valóban csodákat mivelnek. Hubácsek Katalin itteni lakósnő, ki borzasztó görcsöknél fogva a halálhoz közel volt, az öt kezelő orvos engedelyével néhány labdacs beadatott neki. Rövid idő mulva a görcsök megszüntek és az egész helység csodálatára már másnap házi teendőit végezte Trencsin-Tepla, 1885. május 20. Miklós Antal, tanitó.

Tekintetes ur Az egészségi labdacsok kisérlete valóban igen jó volt, én és nőm 6 skatulyával egészségesek lettünk holott sohasem hittem volna, hogy én még meggyógyulhatok. — 14 év óta szenvedek gyomorbajban és mai napig nem segitett más, mint csak az ön labdacsai, fogad a egyelőre mély köszönetemet, mert csak ön mentett meg a haláltól. A ki nem szenvedett ezen bajban, az nem is foghatja fel, mi az a gyomorfájdalom és ettől most megvagyok mentve Sziveskedjék azonnal egy tekercset 6 skatulyával, czimemre küldeni, mert mostantól kezdve az maradandó szer lesz házamban. Toppler Ferencz asztalosmester.

Mélyen tisztelt gyógyszerész ur. Legyen oly szives, küldjön nekem az ön áldásthozó labdacsaiból 4 tekercset, miután valahányszor azokból beveszek, uj életet öltok magamba. Isten áldja meg ezen jótéteményeért Ondód, 1885. február 28. Tetzl Mátyás, czipészmester.

Egyik budapesti lapnak hirdetési rovatában olvastam labdacsairól és őszintén meg kell vallanom, hogy ezekhez kevés bizalom-

HIRDETMENY.

A vadászatról szóló 1883. évi XX. t.-cz. III. fejezetének 9. § értelmében az általános vadászati tilalom febr. 1-én bekövetkezvén, azon t.-cz. 10. §. értelmében. A tilalmi időszakban az első 14 napot kivéve vadat általában, vagy ha a tilalom csak némely vadakra vonatkozik ilyet árulni, venni, vagy nyilvános helyiségekben étlapra jegyezni nem szabad.

Ezen törvényes intézkedés azon kijelentéssel hozatik a lakosságnak tudomására, hogy aki a hivatkozott törvény V fejezetének 31. §. szerint a tiltott időben hasznos vadat lő, árul, vagy vesz, ha a vad nálla találtatik, a következő pénzbüntetésben lesz elmarasztalva: szarvas vagy dámvadbikáért darabenként 60 frt, szarvas vagy dámvadtehénért 50 frt, fajd fáczán és tuzokért 5 frt, ugy minden kis vadért 3 frt pénzbüntetésben.

Ezen felül a lefoglalt vad a helybeli szegények javára elkoboztatik.

Arad, szab. kir. város kapitányi hivatala 1888, évi január hó 31.

Urbányi János,
főkapitány.

A siklói jegyző mellett alkalmazást nyerhet egy a jegyzői teendőkben tökéletesen jártas

irnok.

Javadalmazása 150 frt évi fizetés és lakás.
A képesitett egyének előnyben részesülnek.

Zeldezán,
jegyző.

Hirdetmény.

A népfelkelési tettleges szolgálatbóli felmentésre javaslatba hozhatók a vörös kereszt-egyletek ápoló személyzetéből a népfelkelés II-od osztályába tartozók (vagyis a 38—42 évesek) az I-ső osztályból csak a katonailag ki nem képezett 35—37 évesek.

Ezen intézkedés az illetőknek tetemes előnyöket biztosit, mert mig egyrészt szolgálatukat helyben végezhetik a különben kijáró kinesházi zsoldon kivül a vörö kereszt-egylet részéről esetleg még napidijban is részesülhetnek.

A vörös kereszt-egylet Arad város választmányának megkeresése folytán tehát ezennel felhivatnak mindazon fent megirt korosztálybeli népfelkelők, kik a vörös kereszt szolgálatába lépni s illetőleg a vörös keresztnél beteg vivői s ápoló szolgálatokat teljesiteni készek, hogy Arad sz. kir. város katonaügyi osztályánál (városháza mellékkapun bejárattól balra földszint) 1888. évi február hó 18-ig bezárólag jelentkezzenek.

Arad, 1888. február hó 13-án.

Arad város szab. kir. tanácsa.

Azok, kik ismerik dr. Dehaut labdacsait, Párisból,

nem késnek azokat igénybe venni, midőn szükséges. Ők ezen hashajtó s vértisztitónál sem rosz iztől, sem fájdalomtól, sem más kellemetlenségtől nem tartanak, mert ellentéttel más hashajtókkal, ezen labdacsok akkor hatnak gyökeresen, midőn jó tápláló eledelekkel, vagy erősitő italokkal vétetnek be. Foglalkozásunk szerint azon órát választhatjuk, mely leginkább nyünkre van. A hashajtás által előidézett gyenekség a táplálék által ellenállensulyoztatik; s igy ismételhetjk a hashajtót szükség szerint. 777 10—12

1 doboz ára (25 db) frt 1.50; 1 doboz ára (50 db) 1 frt 2.50.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában

RING LAJOS

„ANGYALHOZ“ czimzett gyógyszertárában
Vradon, Asztalos Sándor-utcza 1-ső szám alatt.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. é. I. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi I. adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési dijjal együtt, nemkülönben netalán régibb adótartozásaikat azonnal, a f. évi I. adórészlet pedig márczius hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján és végrehajtási dijak felszámitási mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy az I. adórészletre nézve február hó 24-től kezdve a záloglás fog megejteni, s a mennyiben ennek daczára az adóhátralek járulékaival együtt a záloglás foganatositásától számitandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1888. évi február hó 15-én.

A városi tanács.

Ungerleider Albert könyvnyomdában

két jó erkölcsü fiu mint

tanuló,

a kik egy vagy két polgári osztályt végeztek, fölvétetnek.

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszertára

szivesen kinálkozik, minden külföldi vagy belföldi gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbizható hatásu szereket:

Chinin-czukor és chinin-csokoládé,
gyermekeknek könnyen bedaható hideglelési elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadijjal koszoruztok. Mind az öt világrészben el van terjedve.

Misera cseppek,
dr. Mayer javitott reczeptje szerint legmegbizhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára, egy üveg 90 kr.

Dorsch halmáj-olaj.
A kereskedésben előforduló minden halmájolajok között a legtisztább és leggyógyhatásosabb. Igen könnyen bevehető. Egy üveg 1 frt.

Circassian.
Biztos hatásu és ártalmatlan szerekből összeállitott hajfestő szer Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Bernatzik fogcsepjei.
Bármely fogfájást azonnal megszüntet. Egy üveg 35 kr.

Serail-arczkenőcs.
Az arczon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok eltüntetésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépitő hatásában minden más szert feltülmul. Egy tégely 70 kr. és 1 frt.

Anosmin lábpor.
A lábizzadás és feltörés ellen sikeresen használható. Egy doboz 50 kr.

Valódi tokaji bor.
Kitünő minőségüek, dr. Szabó Gyula világhirü pinczéjéből. Ara egy üvegnek 2.80, 3. 3.50, és 4 forint o. é.

Párisi hölgypor.
Igen használható az arczbőr finomitására. Egy skatulya 50 kr.

Ércztisztitó por,
melynek segélyével arany, ezüst, réz, pakfong és aczél tárgyakat igen kevés fáradsággal tükörfényesre lehet tisztitani. Minden háztartásban használható. Egy adag 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama.
A megfagyott kezet vagy lábat 3—4 nap alatt biztosan meggyógyitja. Egy üveg ára 35 kr.

Laug rheuma ellenes szere.
Mindenféle meghülésből eredt rheumás és csúzos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni szere,
mely mindenféle köhögést biztosan gyógyit. Ára 40 krajczár.

Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta utján is elküldetnek.

Ugyancsak alólirt gyógyszertárában mindennem vegyvizsgálatra megbizások elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesittetnek.

Rozsnyay Mátyás

5* gyógyszerész.

Arad, szabadság-tér I. szám,
a „szentháromsághoz.“

256—1888. 65 1—3

Árverési hirdetmény.

Almás község képviselő testülete által a községi erdőből eladni tervezett

250 darb tölgyfának

eladása Aradmegye törvényhatósági bizottságának folyó évi 77—k. gy. sz. a. kelt határozatával engedélyeztetvén, az eladás czéljából folyó évi **február 20-án** d. e. 10 órakor **Almás** községházánál nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár szakértői becsü alapján 2125 frt van megállapilva.

Az összegnek 10 százaléka képezi a bánompénzt

Az eladásra kijelölt fák az árverés idejéig minden kedden, csütörtökön és szombaton az előljárók kalauzolása mellett megszemlélhetők.

Irásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig elfogadtatnak, de csak az esetben vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Ezen ajánlatok az árverés megtartásával megbizott alólirt főszolgabiróhoz nyujtandók be.

Kelt Borossebesben a járási főszolgabirói hivatalnál 1888. január 31-én.

Paradeyszer Lajos,
főszolgabiró.

11253/1887.

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. belügyminiszterium 1887. évi 70168 II. sz. a. kelt körrendeletével élet és vagyon biztonság érdekében elrendelte, hogy a nagym. m. kir. honvédelmi miniszterium által 44152/887. sz. a. hadi lőszernemeknek közutakon való szállitása tárgyában el rendelt — alább kivonatban jegyzett óvintézkedése legszigorubban megtartassék, jelessen:

Lőport vagy lőszert szállitó minden egyes kocsi homlok részén megerősitendő kis fekete zászlóvel fölismerhetővé tétetik, kisérő katonák vagy honvédek figyelmeztetésére kötelesek a polgári könnyebb terheletti kocsik, sőt a posta kocsi is, és a lovasok az ut lehető legszélső szélére huzodván lépésben tartani, a nagyobb terhet szállitó szekerek pedig a megfelelő ut oldalon megállani, mig a lőszer szállitmány tőlük megfelelő távolságban elnemhaladt, az emlitett személyek, valamint a gyalogjárók az őrkiséret felhivására égő pipájukat vagy szivarukat a lőporszállitmánytól megfelelő távolságban eloltani kötelesek.

Tüzzel dolgozó iparosok a lőszerszállitmányt kisérő katonai vagy rendőri személyzet felhivására tartoznak műhelyek ajtaját bezárni, és a szállitmány utjába eső nyilt tüzeket eloltani mig a szállitmány a helységből ki nem huzodott.

A lőpor- (lőszer) szállitmányokkal a hegyeken és tetemesebb magaslatokon átkelésnél az őrkiséret felhivására az ellenkező oldalról jövő kocsik a lemenetnél, és a szállitmány melletti elhaladásnál a legfokozotabb ovatosságot kötelesek gyakorolni, a nagyobb terhet szállitó szekerek fuvarosai pedig a meredek ut legmagasabb pontján addig kötelesek megállani, még az egész lőszerszállitmány mellettük elnem vonult.

Ezen határozványok ellen vétő vagy mulasztást elkövető polgári személyek kihágást az 1879. évi XI. t.-cz. értelmében a községi hatósági közegek fegyelmi vétséget követnek el, a kihágási biróság utján 5 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén 1—10 napig terjedhető elzárással, illetve törvényszerü fegyelmi eljárás utján fognak büntettetni.

Arad, szab. kir. város kapitányi hivatalától 1888. évi február hó 11-én.

Urbányi,
főkapitány.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.